ҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 188 (6378)
СЕНТЯБРИИН 23
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Сад тарилгын недели эмхитэйгээр үнгэргэе

Сад тарилгые бүхы хэмжээгээр ...гэдхэхэ ябадалда парти, правительство, нүхэр Сталин ехэ анхарал хандуулна. Юуб гэхэдэ, сад ...болол олзо доход ехээр үгэхэһөө ...дна, ажалшадай ажабайдалые ...йон шэмэглэдэг байна. Эгээ ...һээ «Сад тарилгын недели» ...эргэлгэ манай орон дотор зан... болонхой.

БМАСС-эй Министрнүүдэй Со... республика дотор «Сад тарилгын неделиие» октябриин 1-һээ 8 ...дотор үнгэргэхэ гэһэн тогтоол ...габа. Тус тогтоол дотор заагда...най ёһоор, садууд шэнээр тариг...на, ерэхэ хабар сад тарихын ту... газар бэлэдхэгдэхэ, бии байгаа ...дуудые һэргээн һайжаруулха та... ехэхэн хүдэлмэри хэгдэхэ ...йна.

Үнгэргэгдэхэеэ байгаа недели ...аа тон ехэ удхашанартай. Энэ ...елиие амжалтатайгаар үнгэр...гэ хадаа нютагуудай советскэ, ...дөө ажахын органуудай ба хү... ажахын Министерствын зүг... тэрээндэ хэрзэргээр бэлэдхэ...һээнь дулдыдаха байна. Имэ... мэнэ гэһээр бэлэдхэл эхилжэ, «Сад тарилгын недели» үнгэргэхэ ...миссинуудые хаа хаанагүй бай...улха, садай удхашанарые арад ...до ойлгуулха талаар ехэ хүдэл... хэхэ, сад тариха участогуу... шэлэн олохо ба зүбөөр тари... хэрэгтэнь тэдэнэртэ бүхы хэм...гээр туһалха шухала.

Колхозуул, МТС-үүд, һургуули... ба больницануудай, тэрэшэ... туд туд колхознигууд, хүдэл...ишэд ба албахаагшадай өөрын ...удтай, гоё һайхан таримал ...донуудтай болохо ябадал туй... гээшэ сад тарилга үнгэргэл... комиссинуудай, нютагай со...скэ, хүдөө ажахын органуудай ...илго мүн.

Сад тарилгаар элбэг баян дүй ...шэлтэй болоһон мичуринецууд ...айда олон. Тэдээнэй тоодо ...райн аймагай «Улаан Эрхи» колхозой садовод Г. Жигми..., Иволгын аймагай «Первое ...» колхозой садовод Г. Папков, ...кало-Кударын аймагай ...линай нэрэмжэтэ колхозой са...вод В. Капустин гэгшэд ороно. ...нэр үрэ жэмэстэ садуудһаа ...хозуудтаа жэл бүри ехэхэн ол... доход оруулна. Манай мичу...нецүүдай баян дүй дүршэлые ...нээр хэрэглэхэ, дэлгэрүүлхэ ... ехэ удхашанартай.

Сад тарилгын удхашанарые хү... ойлгожо, энэ хэрэгтэ ёһотой ...рал хандуулһан газарта ам...лтануууд туйлагдадаг байна. Гэ...шье, сад тарилгые тоодоггүй, ...ниие үлүү, хэрэггүй хүтэлмэри ... һанадаг ушарнууд үзэгдэнэ. ...эжээлхэдэ, Бичурын аймагай «Красное знамя труда» колхоз 16 ...тар газарта сад таринхай. Колхозой садовод нүхэр Иван Борисович Петров үрэ жэмэстэ садһаа шадаал һаа ехэ олзо доход колхоздоо оруулха гэжэ ехэхэн оролдолго гаргана. Гэбэшье, колхозойнь правлени (түрүүлэгшэнь Е. Петров) энэ һайшаалта оролдолгыень оройдоошье дэмжэдэггүй, зохихо туһаламжа үзүүлдэггүй байха юм.

Сад тарилгаар түсэбэй үгтэхэдэ тэрээниие дүүргэһэн нэрэ зүүжэ, модонуудые һуулгаһан аад, тэрээнээ ямаршье харууһагүйгөөр орхижо, үхүүлдэг, малда эдюулдэг ушарнууд ходо үзэгдэдэг. Гүрэниешье, өөһэдыгөөшье мэхэлһэн иимэ харша ябадалда эсэс табиха хэрэгтэй. Сад тарилга гээшэ модонуудые һуулгалгаар дүүрэдэг бэшэ, харин тэрээндэ эзэн ёһоор хандажа, харууһалан ургуулха ябадал эридэг бшуу.

Сэлэнгын, Байкало-Кударын, Мухаршэбэрэй, Тарбагатайн, Прибайкальска, Кяхтын ба бусад зарим аймагуудта энэнһээ урда тээ сад тарилга илангаяа мууса үнгэргэгдэһэн байна гэжэ дээрэ дурсагдаһан тогтоол соо тэмдэглэгдэнэ. Гүрэн түрын удхашанартай, ажалшадай ажана тэниглэн, культурна ажабайдалые һайжаруулгын энэ хэрэг тоодоггүй ябадалые усадхаха шухала.

Үрэ жэмэстэ сад ургуулха бүхы условинууд республикымнай алишье аймагта бии. Энээниие манай садоводууд—мичуринецууд өөһэдынгөө бодото ажалаар харуулаа. Манай эндэ үрэ жэмэстэ садые ёһотой һайнаар ургуулжа болохогүй гэһэн һанал бодолнууд буруу байһаниинь элирэнхэй. Дулаан газарта ургадаг яблока болон бусад үнэтэ үрэ жэмэсүүд манай эндэ таригдадаг болоо. Заримдаа нэгэ эшэһээ 150 килограмм хүрэтэр яблока абтадаг болоо.

Имэһээ үрэ жэмэстэ садуудые, гоё һайхан модонуудые тарижа ургуулхын тула, имагта һайн шадабари, оролдосотой ажал, ёһотой анхарал хэрэгтэй.

«Сад тарилгын недели» үнгэргэлгэдэ илангаяа комсомолецууд, залуушуул, һурагшад ниитэ олоороо хабаадуулагдаха зэргэтэй. Садай удхашанарые арад зондо ойлгуулхын тула лекцинүүдые, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ хэрэгтэй. Үрэ жэмэсэй станцинууд, питомнигууд сад таригшадые тарилгын материалаар хангаха, тэдэнэртэ бүхы хэмжээгээр туһалха ёһотой.

Байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха гэһэн сталинска түсэбые бэелүүлэн, советскэ хүнүүд асари ехэ каналнуудые татана, хуурай һалхинһаа полинуудые хамгаалха ой модо тарина, үрэ жэмэстэ гоё һайхан садуудые ургуулна. Энэ һайн һайхан хэрэгтэ манай республикын ажалшадшье баяртайгаар хабаадана.

Республикаяа үзэсхэлэн һайхан садтай болгохын тула сад тарилгын неделиие эмхитэйгээр үнгэргэе.

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА*

СССР-эй хлопководствын Министерствын совхозууд түсэбһөө гадуур 4 миллион 200 мянган пүүд ба 1950 оной ургасаһаа тушаагдаһанда орходоо 9 миллион 500 мянган пүүдээр ехэ таряа гүрэндэ тушаажа, таряа бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди.

Совхозуудай тушааһан таряанай ниитэ тооһоо 95 улүүтэй процентнь шэниисэ байха юм.

Совхозууд 1952 оной тарилгада хэрэгтэй үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаад, ороoһото-фуражна фонднуудые байгуулжа байна.

Гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

СССР-эй хлопководствын Министр У. ЮСУПОВ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА*

Эстонско ССР-эй колхозууд ба совхозууд таряа бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые 100,5 процент дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. Мүн эдеэ хоолой культурануудые бэлэдхэхэ түсэб дүүргэгдээ, тэрэ тоодо нёдондо жэлэйхиһээ таба хахад дахин ехэ шэниисэ тушаагдаа.

Республика доторнай 1950 оной энэ үдэрэйхиһөө 20 процентээр ехэ тарян бэлэдхэгдээ. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар колхозууд таряа тушаажа үргэлжэлһөөр.

Республикын колхозууд үбһэ бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые мүн лэ болзорһоонь урид дүүргээ гэжэ нэгэндоро элидхэнэбди.

Колхозууд ба совхозууд таряа бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэб дүүргээд, намарайнгаа тарилга түгэсхэжэ ба 1952 оной хабарай культурануудай түсэбэй гүйсэдхэл бүрин хангаха үрһэнэй фонднуудые байгуулжа байна. Колхозууднай артельнэ, ниитын ажахые улам бэхижүүлгэдэ ба хүгжөөлгэдэ шухала фуражна, страховой, дамжан үлэхэ үрһэнүүдэй ба ниитын бусад фонднуудые мүнөө байгуулжа байнхай.

Хүндэтэ нүхэр Сталин! Советскэ Эстониин колхознигууд ба совхозуудай хүдэлмэришэд ниитын ашаг шэмэтэ малажал ба шубуунажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхын, бүхы мал ба шубуудые тэжээлээр, һайн байраар хангахын малажалай бүхы продуктнуудые болзорһоонь урид бэлэдхэжэ дүүргэхын тулада хамаг хүсэеэ зорюулжа байна.

Республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда эльгээһэн бэшэг соохи уялгануудаа дүүргэхын түлөө тэмсэн, ороoһото культурануудай хуряалга, лендолгунец дэбтээлгэ ба дэлгээлгые ойрын сагта дүүргэхын, хартаабха болон сахарна свёклоёо эмхитэйгээр ба саг соонь малтахын, хартаабха, сахарна свёкло ба лёной зүйлнүүдые гүрэндэ тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын тула бүхы юумэ хэхэ байна.

Ерэхэ жэлэй ехэ ургасын үндэһэ һуурийн мүнөө жэлдэ табигдаха ёһотойе хараадаа абажа, колхозууд, совхозууд, МТС-үүд, партийна ба советскэ организацинууд 1952 оной хабар таригдаха бүхы талмай дээрэ намарай пар хахалалгые энэ оной октябриин 15-һаа хожомбэшэ үнгэргэхын ба хара пар хахалалгын түсэбые дүүргэхын тула шухала бүхы хэмжээ абажа байна.

Эстонско ССР-эй колхознигууд, совхозуудай болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд Эстонско ССР-эй хүдөө ажахыда үзүүлһэн тон ехэ туһаламжын түлөө түрэл большевистскэ партида, Советскэ Правительствода ба хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда өөртэтнай бүхы зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэ.

Советскэ Эстониин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, республикын партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд энэ оной хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэриие амжалтатайтаар дүүргэхын, 1952 ондо үндэр ургаса абахын ба республикын малажалай саашадаа дэбжэхэ, хүгжэхэдэнь шухала условинуудые байгуулхын тула хамаг хүсэеэ зорюулан, манай орон дотор коммунизм байгуулха хэрэгтэ, манай агууехэ Эхэ ороной хүсэ шадалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулха гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Таниие найдуулнабди.

Бүхы советскэ хүнүүдтэл адляар, Советскэ Эстониин ажалшад болбол манай инаг Эхэ ороной һалбаран хүгжэхын, тэрэнэй хүсэ шадалые батадхаха, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын тулада үдэр бүри анхарал оролдолго гаргадагайтнай түлөө, Иосиф Виссарионович, Танда баяр баясхалан хүргэнэ.

Бүхы дэлхэйн ажалшадай зол жаргалай ба баяр баясхалангай тулада олон олон жэлнүүдтэ амар мэндэ ажаһуухыетнай, хүндэтэ нүхэр Сталин, Танда үнэн зүрхэнһээ хүсэнэбди.

Эстониин КП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь И. КЭБИН.
Эстонско ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ А. МЮРИСЕП.
СССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын Эстонско ССР-тэхи түлөөлэгшэ Н. ОРЛОВ.
Эстонско ССР-эй хүдөө ажахын министр И. ОЙЯ.

ХОРИИН, ЯРУУНЫН, ХЭЖЭНГЫН АЙМАГУУД ТАРЯА ХУРЯАЛГА ЕХЭЭР УНЖАГАЙРУУЛНА

*

Республикын аймагуудта таряа хуряалга ба намарай пар хахалалгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной сентябриин 20-ной мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Таряа хуряалга	намарай пар хахалалга
Закаменай	81,5	18,7
Зэдын	74,4	17,6
Кударын	68,2	14,0
Бичурын	66,3	26,6
Кабанскын	65,8	13,2
Мухаршэбэрэй	65,7	20,1
Ториин	64,8	16,0
Сэлэнгын	64,3	27,3
Иволгын	64,0	39,6
Кяхтын	62,4	16,3
Тарбагатайн	62,1	28,5
Заиграйн	62,0	16,4
Баргажанай	60,3	4,0
Байкало-Кударын	60,0	18,6
Прибайкальска	57,7	9,6
Курумканай	51,5	10,2
Түнхэнэй	51,1	13,1
Хэжэнгын	48,7	10,3
Яруунын	44,3	2,5
Хориин	43,8	15,6
Хойто-Байгалай	38,4	1,3
Баунтын	8,7	—

**

Энэ колхоз яахадаа гээгдэнэб

Баргажанай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз таряа хуряалгые болошогүйгөөр унжагайруулжа байна. Энээнэйнь нэгэ шалтагаан юуб гэхэдэ, хабарай тарилгые ехээр оройтуулжа, шанар муутайгаар хэһэнһээ полинуудайнь таряан жэгдэ бэшээр эдеэшэһэн байна. Гэбэшье, энэ хүдэлмэриин ехээр унжагайрһанай гол шалтагаан үшөө ондоо. Таряа хуряалгада ябаһан колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана, социалистическэ мүрысөөн хайша хэрэгээр эмхидхэгдэнэ.

Мүн ургаса хуряалгада ябаһан колхознигуудай ажалай эмхидхэл һула. Жэшээнь, Хүйтэнэй участогай таряа хуряалгада 60 гаран хүн ябана. Теэд ажалайнь жаяг заршам һула. Энээниие хаража байбашье колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Цыренов, партийна организациин секретарь С. Бубеев ажалай эмхидхэлгэ һайжаруулхын тула зохихо хэмжээ абанагүй, дутагдалнуудтаа дадашоод һуужа байна.

Энэ колхозой тарянажалай бригада бүри тон һаяхан болотор хуряалгын жэжэ машинануудаа таряа хадалгада гаргаагүй байгаа. Комбайнуудыншье ходо һаатадаг байха юм. Тус колхоз сохигдоһон таряагаа хэхэ тоог ба амбаар үсөөнтэй. Жэшээнь Хүйтэнэй участогта соломоор хушаһан хоёр муухан тоог бии. Ороoһо хадагалхын тула мүртэйгөөр түхеэрһэн амбаргүй шахуу. Эдэ бүхы шалгаанһаа боложо, таряанайнгаа талмайн оройдоо хори хүрэхэгүй процентые хуряагаад байна.

Таряа хуряалгые хамагһаа муугаар ябуулжа, бүхы аймагаа хойшонь татахаһаа гадна, энэ колхоз намарай пар хахалалгые тэсэхын аргагүйгөөр унжагайруулна. Оройдоо 90 гектар пар хахалагдаад байна. Энэ колхоздо хүдэлмэрилдэг трактористнууд эмхи гуримгүй ябадал гаргана, зарим үдэрнүүдтэ миин байна. Тракторна бригадын бригадир Р. Дондупов машинануудаа һаадгүйгөөр хүдэлмэрилүүлхын тула оролдоногүй. Тус бригадын 3 тракторнуудай хоёрынь ходо эбдэрээд, миин байдаг юм. Тиихэдэ участково механик нүхэр Севостьянов техническэ туһаламжа үзүүлхын тула поли дээгүүр ябадаггүй байна.

Таряа хуряалгын ба тушаалгын ябасые түргэдхэхын тула тус колхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ хэхээр болсо.

В. Корнев.

Үдэрэйнгөө нормо үлүүлэн дүүргэнэ

Хориин аймагай Анаагай сомоной «Улаан одон» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, Үдын МТС-эй комбайнер Ц. Дашиев үдэр бүриингөө даалгабари 120 процент дүүргэнэ.

Мүн тус колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг комбайнер Гарма Аюшеев һүүлэй хэдэн хоног соо үдэр бүри 20—25 гектар хүрэтэр таряа хуряагаа. Эдэ комбайнернууд МТС соогоо түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Б. Шаралдаев.

Багшанар орденуудаар ба медальнуудаар шагнагдаба

Бурят-Монголой АССР-эй бүлэг багшанар олон жэлдэ оролдосотой һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар орденууд ба медальнуудаар шагнагдаба.

Ленинэй орденоор Улан-Удэ городой № 23 долоон жэлэй һургуулиин багша Таисия Ивановна Шункова шагнагдаа.

Ажалай Улаан Тугай орденоор Хэжэнгын аймОНО-гэй педкабинедые даагша Б. П. Махатов, Улан-Удэ городой № 22 дунда һургуулиин һуралсалай талые даагша, тус һургуулиин багша М. П. Романовская, Иволгын аймагай Красноярскын 7 жэлэй һургуулиин һуралсалай талые даагша, багша Н. Г. Янгутов гэгшэд шагнагдаба.

«Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор 6 багшанар шагнагдаа. Тэдэнэй дунда: Энгельсовскэ эхин һургуулиие даагша (Хэжэнгэ) Н. М. Гылыков, Степно-Дворецкэ эхин һургуулиин (Кабанск) багша А. И. Капустина, Улан-Удэ городой № 14 эхин һургуулиин багша Ф. А. Четкова болон бусад бии.

«Ажалай шэн габьяагай түлөө» медаляар 8 багшанар шагнагдаһан байна. Тэдэнэй тоодо: Бур-Мурочинско эхин һургуулиие даагша (Кяхта) Ц. Ц. Банзаракцаев, Хэжэнгын дунда һургуулиин багша М. В. Сахьянова, Кяхтын аймОНО-гэй педкабинедые даагша Е. П. Жданова болон бусад оролсоно.

«Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаляар 22 багша шагнагдаба. Тэдэнэй дунда Ульдургын 7 жэлэй һургуулиин (Ярууна) директор, багша Ц. Н. Помтоев, Зүүн-Саянай (Аха) эхин һургуулиие даагша М. В. Галкина, Улан-Удэ городой № 22 дунда һургуулиин багша Г. Р. Гаскина болон бусад бии.

Навигационно түсэб дүүргэгдээ

Нүхэр Малыхин капитантай «И. Сивков» гэжэ теплоходой командын коллектив ажалай жаяг заршам шангаар сахин, Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөө үдэр бүри үргэдхэһэнэй ашаар, ашаа шэрэхэ навигационно түсэбөө болзорһоонь нэгэ һараар урид, августын 30-да сүм дүүргэбэ. Тус командынхид пароходтоо социалистическэ ёһоор хандан, заводской заһабарида оруулангүй аяар хоёр жэлэй туршада ябуулаа.

Мүнөө эб найрамдалай вахтада жагсаад, сентябрь һарынгаа даалгабариие 150 процент хүрэтэр дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Энэ түрүү коллективэй гэшүүдэй хэлэһэн үгэдөө хүрэхэнь лабтай.

А. Коротаева.

Республикын аймагуудта тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэриин ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной сентябриин 20-ной мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Үбһэ һуулгалга	Силос даралга
Кабанскын	61,0	60,2
Байкало-Кударын	59,1	56,5
Прибайкальска	58,3	89,2
Кударын	56,0	64,9
Баргажанай	54,3	41,3
Закаменай	5[illegible],0	55,8
Бичурын	49,8	51,6
Мухаршэбэрэй	48,0	60,0
Хойто-Байгалай	44,9	65,2
Кяхтын	41,9	7[illegible],1
Түнхэнэй	40,2	75,8
Иволгын	40,1	56,5
Курумканай	39,9	47,1
Ахын	37,2	27,7
Заиграйн	35,1	30,6
Тарбагатайн	34,6	42,6
Баунтын	32,6	78,6
Сэлэнгын	29,7	18,5
Зэдын	2[illegible],5	21,4
Хориин	25,5	77,1
Ториин	24,4	49,9
Яруунын	22,7	21,3
Хэжэнгын	19,8	59,8

Хүндэлэлэй грамотада хүртэбэ

«Труд» гэжэ олзоборилгын ар...тели (Улан-Удэ) малгай оёдог ...ын гэшүүд эб найрамдалай ста...новска вахтада барандаа жаг...саай. Тэдэнэр үйлэдбэриингөө ...ай түсэбые болзорһоонь урид ...гэбэ.

...рбээ 325 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаха даалгаба... байгаа һаа, 327 мянган түхэригэй продукци тэдэнэр үйлэдбэрилээ. Тус коллективэй бүхы гэ...шүүдэй хабаадалгатайгаар һаяхан ...болһон суглаан дээрэ энэ коллективтэ Бурят-Монголой коопинсоюзай дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба. Цехые даагша нүхэр Ф. С. Ладанов, имагта эрхим продукци бүтээн гаргадаг мастернууд нүхэд Л. И. Черных, М. И. Дёмина, А. Ф. Максимович гэгшэд хүндэлэлэй грамотаар ба мүнгөөр шагнагдаа. Мастернууд нүхэд Жилина, Хаймович, Иванова, Мандаганова гэгшэд мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Н. Николаева.

Эб найрамдалай тала баригшадай сталинградска областной конференци

СТАЛИНГРАД, сентябриин 18. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай областной конференци М. Горькиин нэрэмжэтэ драматическа театр соо болобо. ...найрамдалай туг баригша ...эр И. В. Сталинай портрет сцениин дунда харагдана. «Дайе ...найрамдал илахал!» гэһэн ло...зунгууд зал соо хадаатай байна. ...лизмын дарлалтаһаа Европын ...дуудые сүлөөлэлгэдэ агууехэ ...һэн Сталинград эб найрамдалай хэрэгэй түлөө мүнөө бүхы ...чөөрөө тэмсэнэ.

Конференциин делегадуул нүхэр И. В. Сталин түрүүтэй ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрое хүндэтэ президиумдээ угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр һунгаба. Сталинска шангай лауреат, булад хайлуулагша нүхэр Сидельников, хүдөө ажахын институдай профессор нүхэр Бегучев, Социалистическэ Ажалай Герой агроном нүхэр Сергеев, Сталинска шангай лауреат драматург Чепурин ба бусад нүхэд конференциин трибунаһаа үгэ хэлээ.

Конференциин дүүрэһэнэй һүүлээр, бүхы делегадуул агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табяа.

Эб найрамдалай хэрэгэй илалтын түлөө

Гар табилгаяа шэн зоригто ажалаараа бэхижүүлхэбди

Сентябриин 19-дэ Улан-Удэ станциин вагонно депо-ой хүдэлмэрилэгшэд эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэжэ байhанаа мэдүүлхэ зорилготойгоор бултадаа сугларба. Вагонно депогой партбюрогой секретарь нүхэр Шаронов суглаа нээгээ. Удаань ВКП(б)-гэй Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр Курочкин «Советскэ арад эб найрамдал хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө тэмсэнэ» гэhэн элидхэл хэбэ. Американо-английска империалистнууд дайн сэрэг үүдхэжэ, капиталистическэ системые зайлашагүй үхэлhөөнь абарха hэдэлгэтэй, — гэжэ элидхэл соогоо нүхэр Курочкин хэлэбэ. — Манай агуухэ Советскэ Союзай арадууд шэн зоригто ажалаараа зол жаргалаа арбидхан, коммунизм тээшэ шууд дабшажа ябана».

Элидхэлэй hүүлээр электро-гагнуурша Ураков түрүүлэн үгэ абаад иигэжэ хэлэбэ:

— Бидэ мүнөө Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табихаа сугларaабди. Бидэнэр дэлхэйн хоёрдохи дайнай бэрхэшээлнүүдые мартаагүйбди. Теэд дайн сэрэг шэнээр үүдхэхэ гэhэн американо-английска бүлэг шунахайнарай политика хэзээдэшье бэелүүлэгдэхэгүй. Юундэб гэхэдэ, дэлхэйн бүмбэрсэгэй олон миллион арадууд энэ политикые эсэргүүсэн буруушаана. Эб найрамдал хамгаалагшадай фронт үдэрhөө үдэртэ hүр жабхалантайгаар урган бэхижэнэ. Бидэнэр, вагонно депогой хүдэлмэришэд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада баяр омогорхолтойгоор гараа табиха ба гар табилгаяа шэн зоригто стахановска ажалаар батадхаха ёhотойбди.

Удаалуулан, жараад шахам наhатай мастер нүхэр П. А. Афонский трибунада ошожо, революциин урда тээ мүлжэгшэдэй дарлалтые бэеэрээ үзэжэ, үншэрhэн зобоhоноо хэдэн олон жэшээнүүд дээрэ харуулан хөөрөө. «Энэ дарлалтата хуушан байдалые — гэжэ саашань хэлэнэ, — шэнэ дайн сэрэг үүдхэгшэд hэргээхэ гэжэ оролдоно. Энэнь бүтэхэгүй! Бидэнэр эб найрамдалай вэхтада жаргасан, вагон заhабарилгаар жэлэйнгээ түсэб 102 процент дүүргэхэ уялга абанхайбди; шэн зоригто ажалнай дайн сэрэг үүдхэгшэдтэ хатуу шанга сохилто болохо гэжэ hайса мэдэнэбди. Би мүнөө Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада баяр баясхалантайгаар гараа табиха байнаб».

hүүлээрнь вагон заhабарилгын техник В. С. Куленич иигэжэ хэлэбэ: «Бидэнэр, советскэ эхэнэрнүүд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табихадаа үхибүүдэйнгээ жаргалта hайхан байдалые аршалнабди. Би энэ дурасхаалта үдэртэй дашарамдуулан ажалайнгаа бүтээсые 15 процент дээшэлүүлхэ уялга абанаб».

Үгэ хэлэгшэдэй hүүлээр Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга ехэхэн дэбжэлтэтэйгээр үнгэрөө.

Р. Цыбиков.

Уранзохёолшодой митинг

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалга доро гар табилгада зорюулагдаhан митинг Бурят-Монголой уранзохёолшодой Союзда уржадэр болобо.

БМАССР-эй советскэ уранзохёолшодой Союзай түрүүлэгшэ нүхэр Ц. Г. Галсанов эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедтэ туhалха комиссиин даалгабаряар тус митингые нээхэ зуураа, «эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөн гээшэ арадуудай хоорондо эб найрамдал хамгаалха, тэрээниие империалистическэ эзэрхэг шунахайнуудhаа аршалха гэhэн эли тодо зорилготой байна,—гэжэ эхилбэ. —Бидэнэр, социалистическэ Бурят-Монголой уранзохёолшод Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгаяа республикынгаа ажалшадай агуухэ Сталинда, большевистскэ партида инаг дуратайень, мүн социалистическэ мүрысөө улам эршэдхэн эб найрамдалай хэрэгые хамгаалжа байhаниие нь уран зохёолнууд соогоо тодорхойгоор харуулжа батадхаха ёhотойбди».

—Бидэнэр уранзохёолшод, — гээд саашань үргэлжэнүүлнэ, — принципиальна большевистскэ шүүмжэлэлгээр зэбсэгжэн, уран зохёолойнгоо идейнэ ба уранhайханай хэмжээе дээшэлүүлхэ, дутуу дундануудаа дары усадхан, элдэб буртаг муухай буржуазно-националистическэ хазагайралтануудтай эрид шангаар тэмсэжэ, советскэ идеологиин арюун сэбэрые сахиха нангин үүргэтэйбди.

Удаань РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша, драматург нүхэр Н. Балдано үгэ абажа, советскэ литературын ба искусствын мастернуд эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ элитэ hуури эзэлнэ гэбэ.

—Бидэнэр хадаа американо-английска дай үүдхэгшэдэй мэхэ гохыень хайра гамгүйгөөр элишэлэн, —гэжэ тэрэ хэлэнэ, — эб найрамдалай фронт бэхижүүлэлсэхэ ба эб найрамдалай идеяе уран зохёолоор дамжуулан үргэнөөр дэлгэрүүлхэ уялгатайбди.

hүүлээрнь поэт Шираб Нимбуев сугларагшадта хандан иигэжэ хэлэбэ: «Советскэ хүнүүд гар табилгаяа шэн габьяата ажалаараа батадхажа, инаг түрэл Эхэ оронойнгоо улам hайханаар hалбаран мандахын түлөө, эб найрамдалай илахын түлөө эрид шууд тэмсэнэ. Дай үүдхэгшэдэй шуhата хэрэгынь хэзээшье бүтэхэгүй! Эб найрамдал заатагүй илахал!

...Дай үүдхэгшэд
Сохигдон унаг,
Дахин үндыгүй
Хатайрдан үхэг!
Зориг хүсэлнай
Заатагүй бэежэг,
Зол жаргалнай
Хэтэдээ бэхижэг!»

Уранзохёолшо Жамсо Тумунов хитадай hайндуратанда зорюулhан шүлэгөө, поэт Данги Хилтухин «Адуушан» гэжэ поэмэ сооhоо отрывок уншаа.

Митингын түгэсхэл дээрэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада сугларагшад угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр гараа табяа.

Р. Улзытуев.

Өөрынгөө хубитые оруулнаб

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада баяртайгаар гараа табижа байхадаа Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда хабаадалсаhанаа, элеэр hанан омогорхооб. Бидэнэй шуhан дэмы адхараагүй. Эхэ оромнай энхэ жаргал арбидхан, хүсэн түгэлдэрөөр хүгжэжэ байна.

Ахын аймагай ажалшадай сталинска табан жэл соо экономическа ба культурна талаар туйлаhан амжалтануудынь нилээдгүй ехэ. Би эндэ советскэ хүтэлбэрихы хүдэлмэридэ байха зуураа, колхозуудые улам бэхижүүлгэдэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулнаб. Иигэжэ Эхэ оронойнгоо аша туhада ба эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ хубитаяа оруулнаб.

С. Можаров, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадагша.

Хитадай арадай туhаламжын ассоциациин түрүүлэгшэ Сун Цзин-линдэ уласхоорондын Сталинска шан барюулагдаба

ПЕКИН, сентябриин 19. (ТАСС). Хитад арадай агуухэ басаган, Хитадай Арадай Республикын ниитын ажал-ябуулагша ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн, Хитадай арадай туhаламжын ассоциациин түрүүлэгшэ Цун Цзин-линдэ «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шан барюулха ябадалда зорюулагдаhан баярай заседани сентябриин 18-да Пекиндэ болоо.

Хитадай Арадай Республикын правительствын, эб найрамдал хамгаалха ба американска агрессидэ эсэргүү тэмсэхэ Хитадай арадай комитедэй, эхэнэрнүүдэй Бүхэхитадай демократическа федерациин, демократическа залуушуулай Бүхэхитадай федерациин, литературын ба искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэхитадай ассоциациин, хитад-советскэ хани барисаанай Бүхэхитадай общиствын ба ниитын бусад организацинуудай түлөөлэгшэд, эрдэмтэд, уранзохёолшод ба Пекиндэ байхаар түлөөлэгдэhэн дипломатическа түлөөлэгшэд үдэшын 8 час 30 минутада Хуайжэнь зал соо сугларба, эндэ хоёр жэлэй урда тээ Хитадай Арадай Республикын Центральна правительство бии болгогдоhон байгаа.

Сугларагшад эб найрамдалай түлөө эрэлхэг тэмсэлшэ Сун Цзинлинэй, мүн «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй гэшүүд Илья Эренбург ба Пабло Неруда гэгшэдэй президиумдэ ерэхэдэнь, халуунаар амаршалба. Илья Эренбург ба Пабло Неруда Комитедэй үмэнэhөө Сталинска шангые Сун Цзин-линдэ барюулхын тулада Пекин ерэhэн байна.

«Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Го Мо-жо эб найрамдал хамгаалха ба американска агрессидэ эсэргүү тэмсэхэ Хитадай арадай комитедэй үмэнэhөө Сун Цзин-линиие халуунаар амаршалба. Уласхоорондын Сталинска шан олголго хадаа Сун Цзин-линдэ, мүн бүхы хитад арадта нэрэ хүндын хэрэг болоно гэжэ Го Мо-жо тэмдэглэбэ.

Уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй 1951 оной апрелиин 6-най тогтоол ород ба хитад хэлэнүүд дээрэ уншагдаба. Эб найрамдал хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ элитэ ехэ габьяануудые харуулhанайнь түлөө Сун Цзинлиндэ «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шан олгогдобо гэжэ гэрэ тогтоол сооhь хэлэгдэнэ.

Илья Эренбург лауреадта хандан амаршалгын үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ мэдүүлбэ:

«Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шангые Танда барюулха зол намда хүртэбэ. Хүндэтэ Сун Цзин-лин, эб найрамдалай хэрэгэй тулада Та угаа ехэ юумэ хэhэн байнат. Удаан саг соо хариин дээрмэшэдэй гарта байhан агуухэ эхэ ороноо Азида эрхэ сүлөөгэй ба эб найрамдалай түшэг тулгуури болгохын тулада эрэлхэгээр тэмсээт. Үнэн сэхэ хүнүүдэй хаанашье ажаhуудаг байгаа hаань, тэдэниие танай ажабайдалай зам зоригжуулна. Энэ зам угаа ехэ жэшээ боложо шадаха байна.

Эллэб оронуудай эб найрамдалай ханинарые түлөөлhэн коми... Танда дээдэ шагнал олгохо... хэтэрүүлэн ехэдхэжэ хэлэшэгү... танай өөрынтнай габьяануу... тэмдэглэхэтээ хамта, мүн эб най... рамдал хамгаалха хэрэгтэ та... арадай бэелүүлдэг угаа ехэ үү... тэмдэглэхые хүсэhэн байна.

Сталинай зурагтай медал... бүхы Хитадай омогорходог эхэн... тэ дамжуулан үгэхэмни гэжэ сов... скэ уранзохёолшо би хэлэхые ... сэнэб. Энэ хадаа хитад арадта со... ветскэ арадай инаг дуратай, т... ниие гүнзэгыгөөр хүндэлдэг б... hанай үшөө нэгэ гэршэ болог ... Этигэл, үнэн байдал, үнэн ... хэрэг дээрэ үндэhэлэгдэhэн ... боонууд байдаг юм. Манай агуу... гүрэнүүдэй хоорондохи холбоо... тиимэ байна. Энэ холбооной ха... бата, эбдэршэгүй байха ябадал... —дайнай хүсэнүүдые эб найрам... лай хүсэнүүдэй илаха эгээн ... найдабари мүн.

«Арадуудай хоорондохи эб н... рамдал бэхижүүлгын түлөө» ула... хоорондын Сталинска шангууд... олгохо Комитедэй үмэнэhөө, ... найрамдал хамгаалха Советс... Комитедэй ба өөрынгөө үмэнэ... Таниие энэ шагналтай дашар... дуулан амаршалхые намда ... шөөгыт. Хорото хүсэнүүдые ... жа, сэдьхэл зүрхөөрөө бая... элүүр, мэндэ, дорюун солбон ... хыетнай, хүндэтэ хани, Танда ... сэнэб.

Би Танда медаль дамжуу... үгэхэмни. Энээн дээрэ ехэ ... үнэн хани, танай эхэ ороной ... билашагүй хани, дэлхэйн 5 ... тэхи хүнүүдэй найдабаритай... hанажа ябадаг хүн энээн ... зураатай байна. Сталинай ... сээжэ дээрээ зүүжэ ябаха эр... бүхы ажабайдалаараа олоhые... мэдэнэб».

Пэрьсмэ альгаташалган ... И. Эренбург уласхоорондын Ст... линска шангай лауреадай дип... ба эб найрамдалай агуухэ ... баригша И. В. Сталинай зураг... энгэр дээрээ зүүхэ алтан медал... Сун Цзин-линдэ барюулаа.

Уласхоорондын Сталинска ш... гай лауреат Сун Цзин-лин суг... рагшадай зүгhөө халуунаар у... дан, харюу үгэ хэлэбэ.

ДЭЭШЭЛҮҮЛЭГДЭhЭН ТҮХЭЛЭЙ КРУЖОГУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИ ТУХАЙ

Марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые үзэлсэлгэтэйгээр, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха кружогууд партийна гэгээрэлэй системэдэ жэл ерэхэ тудам улам ехэ hуури эзэлнэ. Гол түхэлэй кружогуудта hуража, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр бэеэ даагаад гү, али дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кружогуудта орожо hурахые хүсэдэг коммунистнууд ба интеллигенци республика доторнай олон.

Гол түхэлэй кружогуудта орходоо, онсо өөрэ илгаатай дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кружогуудай хүдэлмэридэ зохихо шэглэл олгохо, заняти үнгэргэхэ зүб методикыень тодорхойлжо үгэхэ, тэдэнэй занятинуудые идейно-теоретическэ hайн шанартайгаар үнгэргэлгэ хангаха гээшэ партийна организацинуудай шухала зорилго мүн.

Бэлэдхэл ехэтэй нүхэдтэ зорюулжа эмхидхэгдэдэг, дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кружогуудта «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» үзэхэтээ хамта марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые нэгэн доро шудалалсаха гэжэ ВКП(б)-гэй Центральна Комитет 1938 оной ноябриин 14-дэ гаргаhан тогтоол соогоо зааhан байна. Дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кружогуудта «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсын» бүлэгүүдые ба марксизм-ленинизмын классигуудай тус бүлэгүүдтэ таараха зохёолнуудые шудалалга нигта холбоотойгоор ябуулагдаха ёhотой.

Дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кружогуудта «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» хүсэд hайнаар, гүнзэгыгөөр шудалха хэрэгтэй. Тэрэ хадаа большевистскэ партиин научна түүхэ болоно. Революциин асуудалнуудые Ленинэй ба Сталинай творческоор хайшан гэжэ зохёон бэлэдхэhэн, марксизмын теориие саашадань хүгжөөhэн тухай тэрээн соо хэлэгдэнэ. Тэрэшэлэн, хаанта засагые ба капитализмые унагааха, социалистическэ общество байгуулха бүхэдэлхэйн-түүхэтэ зорилгые марксизм-ленинизмын агуухэ идеягээр зэбсэглэгдэhэн большевистскэ партиин хайшан гэжэ шиидхэhэниинь харуулагдаhан байна. В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай зохёолнуудай гол идеянүүд тухай партиин түүхын зохихо бүлэгүүд соо хэлэгдэнэ. Энэ хадаа партиин түүхэ ба теориие шудалагшадта Ленин, Сталинай зохёолнуудай бэшэгдэhэн оршон байдалые hайнаар мэдэжэ абаха, тэдэнэй удхыень ба түүхэтэ үүргыень ойлгожо абаха арга олгоно.

Тиимэhээ, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» ба марксизм-ленинизмын классигуудай hайшаан дурадхагдаhан зохёолнуудые нигта холбоотойгоор шудалха ябадал хангахын тулада дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кружогой хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэн табиха шухала байна.

hуралсалайнгаа түсэб соо хараалагдаhан, марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые hурагшадай хэр гүнзэгы hайнаар шудалха тухай асуудал дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кружогуудай хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ шухала hуури эзэлнэ. Зохёолнуудай зарим бүлэгүүдые гү, али разделнүүдые, заримдаа тус тус хуудаhануудые уншахые кружогуудай хүтэлбэрилэгшэдэй hурагшадта дурадхадаг ушар олон. Энэ хадаа тон буруу. Иимэ кружогуудта hуралсалай түсэбүүд ёhо тэдыгээр дүүргэгдэжэ, hурагшад болбол зохёолой идейнэ удхыень хүсэд hайнаар ойлгодоггүй байна.

Кружогто hурагшад хадаа hайшаан дурадхагдаhан зохёолнуудые бултыень хүсэдөөр уншажа, зарим бодомжонууд ба баримталгануудыень бэшэжэ абаха зэргэтэй. Тиигэбэл, занятинууд hонирхолтойгоор, идейно-теоретическэ үндэр хэмжээндэ үнгэрхэ байна.

Дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кружогой хүдэлмэри онсо өөрэ зүйлтэй байна. Тиимэhээ тус кружогуудай хүтэлбэрилэгшэд теоретическэ бэлэдхэл ехэтэй, марксистско-ленинскэ теориин гол удхые эли тодоор, ойлгосотойгоор тайлбарилжа үгэхэ шадабаритай байха ёhотой.

Кружогой хүтэлбэрилэгшэ болбол нэн түрүүн бүхэли жэлэй hуралсалай түсэб зохёохо зэргэтэй. Удаань, пропагандист болбол hурагшадайнгаа теоретическэ ба юрэнхы эрдэмэй бэлэдхэлые мэдэжэ абаад, тэрэниие нь ба хүдэлмэриингөө бодото условиие хараадаа абалсан, занятияа ямар аргаар ябуулхада таарамжатай байhые бодомжолжо үзэхэ ёhотой.

Дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кружогой хүтэлбэрилэгшэ пропагандистын хүдэлмэриин мэргэжэлhээ гадна, мүн консультантын мэргэжэлые hайн шудалhан байха ушартай. Кружогойнгоо hурагша бүхэнтэй оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, зохёолнуудые бэеэ даагаад шудалха шадабарида тэдэниие hургаха зэргэтэй юм. Тус кружогой хүтэлбэрилэгшэ хадаа зохёолнуудай идейнэ удхые hурагшадай ойлгожо абаха хэрэгтэ хаhа саг соонь туhалха ёhотой.

Кружогой хүтэлбэрилэгшэд болбол hурагшадай творческоор хүдэлмэрилхэ, шудалжа байhан зохёолнуудайнгаа материалые гүнзэгыгөөр бодомжолон, hайнаар ба бата бэхеэр ойлгохо ябадалые туйлаха ушартай.

«ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсын» ямар нэгэн бүлэгөөр ба тэрээндэ хабаатай зохёолнуудаар заняти үнгэргэхэ таарамжатай метод эртээнhээ бодомжологдохо ёhотой. Марксизм-ленинизмын классигуудай тус тус зохёолнуудые ба «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» нигта холбоотойгоор шудалхада таарамжатай байhые түрүү пропагандистнуудай дүй дүршэл харуулна. Жэшээлхэдэ, «Российска социал-демократическа хүдэлмэришэнэй партиие эмхидхэн байгуулга. Парти дотор большевигүүдэй ба меньшевигүүдэй фракцинуудай бии бололго» гэhэн «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсын» хоёрдохи бүлэгые дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кружогто шудалхадаа, пропагандист болбол hурагшадай энэ бүлэгэй материалые үзэхэтээ хамта «Юу хэхэб?», «Алхам урагшаа, хоёр алхам гэдэргээ» гэhэн В. И. Ленинэй ба «Партийна арсалдаанууд тухай тобшоор», «Социал-Демократа харюу», «Пролетаринарай анги ба пролетаринарай парти» гэhэн И. В. Сталинай зохёолнуудые заатагүй үзэлсэхэ байhые хараадаа абалсаха ёhотой. Пропагандист хадаа энээнhээ үндэhэлэн, тус бүлэгые шудалха занятинуудайнгаа методикые тодорхойлхо зэргэтэй байна.

«ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсын» хоёрдохи бүлэг шудалалгые, түрүүшынь хоёр разделнүүдые пропагандистын тайлбарилан хэлэжэ үгэлгөөр эхилхэдэ таарамжатай гэжэ бидэндэ hанагдана. «Юу хэхэб?» гэhэн В. И. Ленинэй ба «Партийна арсалдаанууд тухай тобшохоноор» «Социал-Демократа харюу» гэhэн И. В. Сталинай зохёолнууд эдэ разделнүүдтэ хамаадаха байна. Тиимэhээ тайлбарилан хөөрэжэ үгэхэдөө, тэрэ үеын түүхэтэ оршон байдалые дэлбэлэн харуулха, тэрэ үеын хүдэлмэришэнэй революционно хүдэлөөниие, Ленин, Сталинай ажал-ябуулгые харуулха шухала байна. Пропагандист болбол «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсын» хоёрдохи бүлэгэй түрүүшын хоёр разделнүүдэй удхые тайлбарилхадаа, В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай дээрэ дурсагдаhан теоретическэ зохёолнуудай гол удхые хэлэжэ үгэхэ ба РСДРП-е байгуулха ба Россида «экономистнуудта», мүн уласхоорондын оппортунистнуудта эсэргүүсэн тэмсэхэ хэрэгтэ эдэ зохёолнуудай түүхэтэ удхашанартай байhаниие онсо тэмдэглэхэ ёhотой. Пропагандист хадаа заняти дээрээ харуулан ойлгуулха альбом, географическа карта, уранзохёолой литература гэхэ мэтые хэрэглэхэ зэргэтэй.

Пропагандистын тайлбарилан хэлэжэ үгэhэнэй hүүлээр hурагшад болбол «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые», В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай зохёолнуудые бэеэ даагаад шудалха ёhотой. Тэрэнэй удаа хөөрэлдөө үнгэргөөд хоёрдохи бүлэгэй удаадахи хоёр разделнүүдые, В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай зохёолнуудые дээрэ хэлэгдэhэн гуримаар саашадаа шудалжа орохо ёhотой.

Марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые ба ВКП(б)-гэй түүхын энэ бүлэгэй зохихо разделнүүдые hурагшадай хүсэд шудалhан хойно хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ шухала байна.

Зохёолнуудай удхые hурагшадай юрэнхы дээрэнь hайнаар мэдээд ба тэдэ зохёолнуудайнгаа болон «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсын» материалай ... удхые hайнаар ойлгоод бай... hаань, хөөрэлдөөнүүд эмхитэй... ба hонирхолтойгоор, теоретич... үндэр хэмжээндэ үнгэрхэ бай... Пропагандист болбол хөөрэ... хэжэ байхадаа hурагшадай т... ческоор хүдэлмэрилхэ ябад... туhалхаар, тобшо бэшэ, х... дэлгэрэнгы үгэ хэлэжэ хар... сахаар, hонирхолтой творческо... ляалдаанай гарахаар асуудал... дые табидаг байха ёhотой.

Хөөрэлдөө үнгэргэхэ шадаб... хадаа тон орёо хэрэг юм. Ти... hээ пропагандист хадаа эн... hайнаар бэлэдхэхэ ба hурагш... hайнаар мэдэдэг байха зэрг... hайнаар үнгэргэгдэhэн хөөрэ... нүүд hурагшадай үзэhэн мат... лаа гүнзэгыгөөр ойлгоходо ... туhалха байна.

Тус тус темэнүүдые шу... үзэлгэдэ сагые хубаарилга h... шадай юрэнхы эрдэм ба пол... ческэ бэлэдхэлhээ дулдыдаха ... на. Нэгэ кружогто пропаганд... тайлбарилан хэлэжэ үгэлгэд... саг хэрэгтэй боложо магад, т... дэ нүгөөдэ кружогто, hурагша... хөөрэлдөө хэхэ ябадалда са... гаа ехэнхиие зорюулжа бо... байна.

Маркс, Энгельс, Ленин... Сталинай зохёолнуудые үзэл... гэтэйгээр «ВКП(б)-гэй тү... Хуряангы курс» шудалха кру... гой хүдэлмэриин амжалта h... шадай хүсэл эрмэлзэлгэhээ, ... нэй эмхитэй хүдэлмэриhөө, ... дическа хүдэлмэри шадамга... табилгаhаа ба хүтэлбэрилэ... зүгhөө hурагшадта зохихо ... хэлгэhээ дулдыдаха байна. ... лективэй эбтэй эмхитэй ба ... ческо хүдэлмэри хадаа бол... вистскэ партиин түүхэ ба те... дээшэлүүлэгдэhэн түхэлэй кр... гой hурагшадай гүнзэгыгөөр ... далха ябадалые хангаха ба... ниинь лабтай.

П. Гершу...

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

...тайгаар угтаба

...үүехэ табан гүрэнэй хоорондо ...найрамдалай Пакт баталуулха ... Эб найрамдалай Бүхэдэл... Соведэй Хандалгада гар та... ...ые СССР-тэ үнгэргэхэ тухай ...найрамдал хамгаалха Советскэ ...едэй шиидхэбэрие советскэ ... тон ехэ баяртайгаар угтаба. ...йкальский рабочий» гэжэ Ба... ...ин городой газетэ энэ шиид... ...рие һайшааһан ажалшадай ...үүдые өөрынгөө хуудаһан ... толилно. «Советскэ арад ...хүсэнэгүй. Дайн хэндэшье хэ... ...гүй» гэжэ тэдэнэр нэгэн һана... ...э мэдүүлнэ.

...с городой прорабска участо... ...түмэршэ дархан Г. Томилов, ...шан Д. Ядренников гэгшэд ...жэ бэшэнэ:

—Бидэндэ—советскэ хүнүүдтэ ... найрамдал ажабайдал ...нги хэрэгтэй... Бидэнэр эб ...йрамдалай хэрэгые амгалан ...лаараа хамгаалнабди.

...ковая станциин паровозно ...той машинист И. Лысенко ...жэ бэшэнэ:

—Бүхы дэлхэйн арадууд эб най... ...далай хэрэгые өөһэдынгөө ...та абаха байна. Советскэ ара... ...д эб найрамдалай түлөө тэм... ...эй түрүүшын зэргэдэ ябана... ...хы ажалшан арадууд «дайн ...эргүй!» гэжэ мэдүүлнэ.

...найрамдалые хүсэжэ байдаг ...хүнүүдэй һанал бодол эдэ... ...й мэдүүлгэнүүд соо харагдана. ...йрамдалай түлөө, арадуудай ...үй байдалай түлөө хүдэлөөн ... дэлхэйдэ дэлгэрээ. Ара... ...ай хүсэл зоригые харуул... ...Хандалгада табигдаһан хэдэн ...миллион гар табилганууд ха... ...ай үүдхэгшэдтэ ба тэдэнэй ...ивнэ түсэбтэ хүсэтэ сохилто ...о байна.

...озой хонин ...ай хүгжэлтэ

...51—1955 онуудай туршада ...ликын колхозуудта хони ... үсхэбэрилхэ ба нооһо ехээр ...хэ тухай» республикын Ми... ...нүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-... ...бкомой тогтоол хадаа хонин ...хүгжөөхэ хэрэгтэ туйлай ехэ ...ханартай. Энэ түүхэтэ тог... ... республикын колхознигуу... ...ехэ политическэ дэбжэлтэтэй... ...угтаба.

...урын аймагай «Ленинский ...» гэжэ газетэ Ворошиловай ...нэтэ колхозой хониной то... ...фермын ажал тухай бэшэнэ. ...олхоздо меринос хонид олоор үсхэбэрилэгдэнэ. Энээн тухай тус газетэ иигэжэ бэшэнэ:

Хонидоо метизацилһанайнь ба шэлэн илгаһанайнь ашаар, мүн тэдэнээ һайнаар харууһалдаг, һайн байрада байлгадаг дээрэһээ́ль меринос хонидойнь тоо 260, хахадмеринос хонидой тоо 293 хүрэтэрөө олошорһон байна.

1951 ондо меринос үүлтэрэй хонидойнгоо түлнүүдые тус колхоз гарзагүйгөөр үсхэжэ байна. Колхозой хониной ашаг шэмэнь жэшээгүй ехээр дээшэлбэ:

Нёдондоной түлнүүдые оруулалсан, дунда зэргээр хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооһо хайшалһан байна. Зарим меринос хонидһоо 5,5—6 килограмм нооһо абаа, —гэжэ энэ статья соо хэлэгдэнэ.

Республикын Министрнүүдэй Соведэй ба партиин обкомой тогтоолые энэ фермын хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө үйлэдбэриин суглаан дээрэ зүбшэн хэлсээд байхадаа, нооһо абалгаар табан жэлэйнгээ даалгабарие үлүүлэн дүүргэхэтээ хамта меринос хонидой тооe олошоруулха гэжэ шиидэбэ.

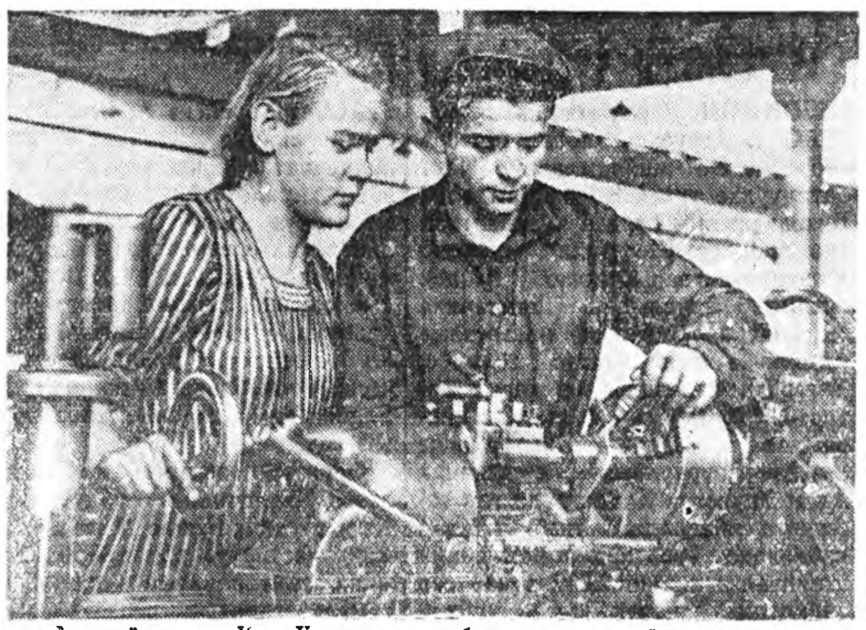
Байкалай модошодой амжалта

Советскэ Эхэ ороноймнай промышленностиин түргэн ургалта барилгын материалнуудые ехээр эринэ. Энэ эрилтые дүүрэнээр хангаха ябадалда ой модоной промышленность ехэ үүргэ дүүргэнэ. Энээнние һайса мэдэһэн Байкалай модошод үйлэдбэриин ехэхэн амжалтануудые туйлажа байна.

Прибайкальска аймагай **«Знамя победы»** гэжэ газетэ Байкалай леспромхозой модошодой үндэр бүтээсэтэ ажал тухай өөрынгөө хуудаһан дээрэ иигэжэ бэшэнэ:

Соболихинско модо бэлэдхэлэй участогай стахановец-трелёвщик Семен Ермаков 218 кубометр модо хадаһаа голдо оруулха нормотой аад, 490 кубометр оруулна. Тэрэнэй һарынь салин хүлһэн 2466 түхэриг болоно. Август һара соо бүхы леспромхоздо нормоёо дүргэдэггүй нэгэшье трелевщик байгаагүй.

Үйлэдбэриингөө бүхы түсэбые нүхэр Сталинай түрэһэн үдэр — 1951 оной декабриин 21 хүрэтэр дүүргэхэ гэһэн промышленна предприятинуудай, транспортын, хэлхеэ холбооной ба барилгын организацинуудай партийно-ажахын эдэбхитэдэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшадай хандалгада харюу болгон бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилхэ гээшэ ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй зорилго мүн.

Лениннэй орденто Улан-Үдын паровозо-бүтээлгын заводой залуу токарь нүхэр Н. К. Субботин Октябриин 34 жэлэй ойн хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, нормоёо 170—180 процент дүүргэнэ. Нүхэр Субботин токарна хэрэгтэ бусад нүхэдые һургана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Субботин токарна станок дээрэ һурагша Лукашовагай хэһэн шурэбэй диаметр хэмжэжэ байна.

В. Муллерай фото.

Мүрысөөндэ түрүүлһэн коллектив

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи барилгын материалнуудай Управлениин Заиграйн комбинадай (директорынь нүхэр Е. Г. Злобин, главна инженерынь нүхэр Эпов, парторгнь нүхэр Афанасьев) коллектив мүнөө үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Мүнөө Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөө бүри үргэдхэн, тус коллективэйхид жэлэйнгээ программые бүхы дүнгүүдээрнь болзорһоонь 4 һара урид гэхэ гү, али октябриин 1 хүрэтэр сүм дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Тиин ажахын жэлэй эсэс хүрэтэр 2000 кубометр барилгын модо, 1500 кубометр пиломатериал, 300 тонно извёстко, 300 кубометр өөхэн шулуу түсэбһөө гадуур Эхэ орондоо бэлэглэхэ гэжэ шиидэбэ. Тиигэжэ, нэгэ миллион түхэригэй продукци, гүрэндөө үгэхэ юм.

Амжалтануудые хайшан гэжэ туйланаб? Нэн түрүүндэ, комбинадай партийна ба профсоюзна организацинууд хүдэлмэришэдэй хүсые зүбөөр табиһан, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэн, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ шадаһан байна.

Комбинадай дирекци, партийна ба профсоюзна организацинууд мүрысөөнэй ябасые саг үргэлжэ хүтэлбэрилдэг юм. Мүрысөөнэй дүнгые һара бүри гаргажа, тэрээндэ түрүүлээшэдтэ өөһэдынгөө дамжуулгын Улаан тугые, үнэтэ шангуудые барюулдаг болоо. Парторг нүхэр Афанасьев, профорг нүхэр Наумов мүрысөөнэй ябасые арбан үдэрэй туршада шалгажа үзөөд, абаһан уялгаая дүүргэхэ хэрэгтэнь хүдэлмэришэдтэ туһаламжа үзүүлдэг юм.

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ нүхэр Евсюков гэгшын хүтэлбэрилдэг, модо хюрөөдэлгын цех түрүүлжэ ябана. Тус цехын ашаа тээгшэ Еженин, рамщик Плюснин, забойщик Сучков, модо отологшо Аюшеев, трелёвщик Заиграев, шофёр Пикунов болон бусад удэрэйнгөө нормонуудые хододоо 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Парторг нүхэр Афанасьевай хүтэлбэрилдэг бүлэг коммунистнууд, 8 агитаторнууд хүдэлмэришэдэй дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулна. Эдэ агитаторнуудта 10 хэһэг газетэ, 6 журнал комбинадай дирекци захиһан байна.

Тус комбинадайхид энэ жэлдэ капитальна барилгаар ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. 8 автомашинын багтаха шэнэ гараж баригдаа, 75 мориной хүсэтэй локомобиль тодхогдоо, модо хюрөөдэхэ шэнэ рама ашаглагдаһан байна. 14—14 квартиратай хоёр шэнэ гэр баригдаа. Мүнөө 8 квартиратай үшөө нэгэ гэр баригдажа байна. Ажахын жэлэй эсэс хүрэтэр модо бэлэдхэлэй участогта улаан булангай байра баригдаха юм.

Управлениин хүтэлбэрилэгшэд, нэн түрүүндэ, тэрэнэй начальник нүхэр И. Логушкин болбол Заиграйн комбинадай коллективэй дүй дүршэлые бусад гээгдэнги предприятинуудайнгаа коллективүүдэй дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ябадал хангаха зэргэтэй.

Д. Санжимитыпов.

Германидахи Советскэ Контрольно Комиссиин түрүүлэгшэ армиин генерал В. И. Чуйков Германска Демократическа Республикын телеграфна агентствын корреспондентын асуудалда харюу үгэбэ

БЕРЛИН, сентябриин 20. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын телеграфна агентствын (АДН) корреспондент болбол ниитэгерманска зүблөө зарлаха тухай боннско парламентда Германска Демократическа Республикын Арадай Палатын дурадхал тушаа асуудал табижа, Советскэ Контрольно Комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр В. И. Чуйковто хандаба.

Корреспондентын асуудал ба нүхэр В. И. Чуйковой харюу эндэ толилоглобо.

АСУУДАЛ: Доро дурсагдаһан хоёр асуудал зүбшэн хэлсэхын тулада ГДР-гэй ба Баруун Германиин түлөөлэгшэдэй зүблөө зарлаха тухай Бундестагта Германска Демократическа Республикын Арадай Палатын хэһэн дурадхалда Германидахи Советскэ Контрольно Комисси ямараар ханданаб:

1. Эб найрамдалда дуратай единэ демократическа Германи байгуулха зорилгоор Национальна Суглаанда һунгаха ниитэгерманска сүлөөтэ һунгалтануудые хэхэ тухай ба

2. Германитай эбэй договор баталалгые түргэдхэхэ тухай.

ХАРЮУ: Германска Демократическа Республикын Арадай Палатын энэ дурадхал хадаа эб найрамдалда дуратай единэ демократическа Германи байгуулха, Германида бата бэхи эб найрамдал ба бэеэ даанхай байдал хангаха гэһэн арадай түлөөлэгшэдэй зүб эрмэлзэлгэ харуулһан ябадал мүн гэжэ харанаб.

Германиин нэгэдэл һэргээн байгуулха тухай, бата бэхи эб найрамдал ба бэеэ даанхай байдал хангаха тухай асуудалнууд бүхы германска арадай сэдьхэл хүдэлгэжэ байһаниинь лабтай.

Немецкэ арад, тэрэнэй һунгаһан органууд болбол демократическа ба амгалан үндэһэ һуури дээрэ Германиин нэгэдэл һэргээн байгуулха хэрэгые гартаа абаха эрхэтэй юм, мүн Германитай эбэй договор баталалгые түргэдхэхэ шухала байһан тушаа һаналаа мэдүүлхэ эрхэтэй юм гэжэ бидэнэр тоолонобди. Германска арадай тиимэ эрхэнь Потсдамска конференциин шиидхэбэринүүдһээ сэхэ эшэ үндэһэтэй байна. Германиин хахаралга удаан үргэлжэлхэ арганьгүй ба үргэлжэлхэ ёһогүй байна. Энэ хахаралга хадаа эб найрамдалда дуратай бусад арадуудһаа дэмжэлгэ абадаг немецкэ арадай өөрынь хүсэлэлгэнүүдээр үгы хэгдэжэ болохо юм.

Эб найрамдалда дуратай единэ демократическа Германие байгуулха зорилгоор Национальна Суглаанда һунгаха ниитэгерманска сүлөөтэ һунгалтануудые хэхын тулада ниитэгерманска зүблөө зарлаха тухай Арадай Палатын дурадхал, мүн Зүүн ба Баруун Германиин хүн зоной дунда энэ дурадхалай угаа ехээр дэмжэгдэһэн ябадал Германиин бэхижэжэ байгаа демократическа хүсэнүүдэй национальна мэдэрэлэй ургалтые харуулна.

Зүүн ба Баруун Германиин түлөөлэгшэдэй ниитэгерманска зүблөөн хадаа Германитай эбэй договор баталалгые түргэдхэхэ тухай эрилтэ хэхэ ёһогой байна. Энэ асуудал тушаа Зүүн ба Баруун Германиин түлөөлэгшэдэй хамтын ябуулганууд хадаа германска проблемые эбэй ёһоор шиидхэхэ, мүн Германитай баталха эбэй договор бэлэдхэлгые ба баталалгые түргэдхэхэ хэрэгтэ ехэ туһаламжа болохо байһаниинь лабтай.

Германитай эбэй договор баталалгые «дайнай байдал зогсоохо» гэдэг тухай хооһон декларацинуудаар мүнөө үедэ һэлгэхые оролдогшо ба Баруун Германие эзэмдэгшэ гүрэнүүд германска арадай һанал бодолые тоонгүй байжа шадахагүй, энэ асуудалаар тэрэнэй талада арсалтагүй эрхэ, мүн эб найрамдалда дуратай арадуудай дэмжэлгэ байна.

Советскэ Правительство демократическа ба амгалан үндэһэ һуури дээрэ Германиин нэгэдэл һэргээн байгуулхын түлөө, мүн эзэмдэгшэ бүхы сэрэгүүдые Германиһаа хойшодоо гаргахын, Германитай эбэй договор баталалгые түргэдхэхын түлөө тэмсэһэн ба тэмсэжэ байна, — энэнь мэдээжэ.

Тиимэһээ зүүн, тэрэшэлэн Баруун Германиин түлөөлэгшэдэй зүгһөө энээн тушаа хэгдэһэн бүхы хүсэлэлгэнүүд Советскэ Союзай эгээн эршэмтэй ба үнэн сэдьхэлтэ дэмжэлгэ олохо байһандань һэжэглэнгүй байхадатнай болохо.

Түрүүшын доменно печь ашаглалгада оруулагдаба

БЕРЛИН, сентябриин 19. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын ажалшад үйлэдбэриин шэнэ ехэ илалта туйлаа: Одер дээрэхи Фюрстенбергдэ баригдажа байгаа «Ост» гэжэ металлургическа комбинадай түрүүшын доменно печь хараалагдаһан болзорһоо 12 үдэрөөр урид ашаглалгада оруулагдаа. Энэ комбинат. Германска Демократическа Республикын түрүүшын табанжэлэй гигант гээшэ.

МАНАЙ ХАРЮУ

РАССКАЗ

...ай тээһээ ерэһэн һалхин ...у аали боло болоһоор һүү... ...үүлдэ юрын һэбшээнэй түхэл ... Энэ аалидалгыень Бадма ...өөрынхеэрээ тайлбарилба ...тэйн тобогор сагаан талада ...ор, үндэрөөр, ургаһан та... ...дамнай тулажа ерэхэдээ ... ууртай һалхиншье зөөлэн ... болошоно. Энэ һалхин хэ... ...тээр үлеэбэшье хүнэй хүсэ ... шадахагүйл гээд Бадма үб... ...шана.

...рэгшэ һүниндөө Бадма үб... ...тажа ядаа. Дуур дуур һа... ...үбтэтэрээ, мандагар томо ...гой шэниисын тарян зай ...гүй нигтаар ургажа, бүхы ... тала дайдые бүрхөөшэн... ...йна гэжэ зүүдэлбэ. «Яатараа ... тарян гээшэб?!» гээд, ябаха... ...хамта Хүнтэй хүнтэйгөөрөө ...н шэнги болоод, үнөөхи та... ...оросоһонууд боложо, үһан ... урдажа эхилнэ. Бадма ...бард гэжэ, баруун тээшээ, ... байһан тээшэнь хараба ха. ... гэһээнь Баргажан гол ... бэшэ, харин хоёр эрьеэрээ ... ороо һоор урдажа байба. ... үбгэн хаанаһаашьеб онгосо ... һуугаад, урдалсажа эхилбэ. ...нь ябажа эхилхэһээ хойшо ... түргэдэһөөр, һүүлэй һүүлдэ ... шэнги болоод, үндэр һай... ...шулуун хашаада туласа ерэнэ ... Хажуудань тоолохын ар... ...дэн олон ондоо хүнүүд ...юно. Тэдэнэр «дүрбэн зүг, ... хизаар» тээһээ ерэнэ. ... Сталин тэдэнние угтажа, ...улаанаар амаршална...

...дэ Бадма үбгэн һэришоо. ...нь дүрбэтэй боложо яба... ...а ашань хажуудань ерээд, ...са энеэжэ байба. «Гараа ... шеэдэтэйгээр хүдэлгөөт» ...йна улам энеэгээ һэн. Үбгэжөөл харюудань бага уурлаа юм. «Һайн һайхан газарта намайе абзашаһан зүүдэндэм һаалта хэбэш!» гээд, Бадма үбгэн, зүүдэеэ үргэлжэлүүлэн һанажа хэбтээ һэн.

«Арадайнгаа һаналые, тэрэнэй шэглэл урасхалые зүүдэндээ хараа гээшэб» гэжэ шангаар дуугараад, үүр сайхатай хамта бодожо, нюураа угаагаад, Бадма үбгэн газаашаа гараа һэн. Бүхэли һүниндөө баяр золто сэдьхэл түрэжэ унтаагүй шахуушье һаа бэень ехэ хүнгэн байгаа. Тон яаралтайгаар мастерскойдоо орожо, зэр зэмсэгээ абзаад, Хүнтэйн полевой стан тээшэ үбгэжөөл гүйдэлөөрөө шахуу ябажархёо һэн. «Бадма абгай, коммунизмын агууехэ барилганууд тухай фото-монтажуудай доска полевой стандамнай хэжэ үгыш» гэжэ үсэгэлдэр избач Цыренов хэлээ юм. Тэрэ гуйлтыень дүүргэхэ гэжэ мүнөө Бадма үбгэн энэ Хүнтэйдэ ерээд, һалхинай намдаһан тухай һанажа, бодожо байна.

Урин дулаахан һэбшээн үбгэжөөлэй толгойн шэнгэрэнтэһэн буурал ута үһэнүүдые нэгэ нэгээр тоолоһон мэтэ иража наадана. Бадма абгай зорюута жэгдэлһэн шэнги томо тэбхэр шулуун дээрэ гараад, гэдэргээ — һая һэрижэ байһан Аарагта нютаг руугаа харана. Байкал шадарай алтан намарай эхилжэ байһан түхэл маягай олон талань эгээ энэ нютагта зорюута суглуулагданхай гэхээр. Үндэр шобогор хойто халануудай хормой болон намжаарһан нарһад сэл ногоон үнгэеэ үшөө табяадүй. Аарагтын колхозой улицануудаар таригдаһан мойһоной һөөгүүд хүрин торгон платьенуудые үмдэһэн хүнүүдэй клуб тээшээ амаралтын үдэр ошожо ябаһаншуугаар үзэгдэнэ. Айлай газаагуурхи огородуудай ургасанууд ехэнхидээ хуряагдажа абтаад, үргэлжэ хара хүрһэтэ газар үбэлэйнгөө амаралтые хүлеэһэн шэнги. Баян ургаса тухай зар тунхаг тарааха гэжэ яараһандли түргэн урадхалтай Баргажан гол арюун сэбэр үһаараа наадан, наадан урдана.

Бадма үбгэн эрьелдэн, зүүн тээшээ харана. Баунтын тайга, хада дээгүүр арюун шарахан наран аалиханаар гаража байба. Хэдэн арбаад колхознигууд таряанай үдхэн олон бухалнуудай забһараар һубарилдан ябажа, жаткануудай хадажа байһан нэмжээ таряалан тээшэ ошонод. Хаанашьеб, тракторай нэгэ жэгдээр пүршэгэнэхэнь дуулдана. Полевой станай газаа Бадма үбгэнэй хүбүүн Шагдар шэб шэнэхэн, гурбан тоннынгоо машиные хүдэлгэжэ, шанга шангаар абяа гарган туршажа үзөөд, комбайнай сохиһон таряа Заготзерногой пунктда абзашахаяа комбайн тээшэ ябаба.

Хуряагдаһан таряа харамсаараа Бадма үбгэн «эдэнэр таряагаа гээжэ ябанагүй аа гү?» гээд, өөрөө мэдэнгүй шулуун дээрэһээ буун, соломын узуур руу шагаан харана. Нэгэшье ороо һон хэбтэбэгүй. Хэды хэды алхалаад, дахин хараашалба. Мүн лэ юумэ үгы байба. Тиигээд, газар гэтэ гэтэһээр полевой стан тээшэ ошобо. Адхарһан, гээгдэһэн таряан юрэ лэ харагданагүй. Таряанай полиһоо бүри гарахаяа ябатарынь, гэнтэ хоёр колос хэбтэжэ байба. Харсагын нюдэрһан шэнги бушуугаар Бадма үбгэн тэдэ колосуудые һабардан абаад, ороо һонуудыень тооложо үзээд, альган соогоо дүмүүгээр адхажа, замаа үргэлжэлүүлнэ.

Полевой станда үбгэжөөлэй ерэхэдэ, тогоошон басаганһаа ондоо хүн байбагүй. «Мүнөөдэр эб найрамдал хамгаалгада зорюулһан ажалай үдэр. Тиигээд һүнииншье халаанайхид ажаллалсахаяа гаралсаа» гэжэ тэрэ басаган, сай хэжэ үгэхэ зуураа үбгэжөөлдэ мэдээсэбэ.

—Яаһан һайн һайхан үдэр гээшэб! Хари энэ үглөөгүүр урда урданайхиһаа ондоохоноор намда һанагдаа юм. Аарагтаяашье харахадамни нэгэл ондоохоноор, ямар нэгэн гайхалтай ехэ хэрэгтэ бэеэ бэлдэһэн шэнги байгаа юм. Наранайшье гэрэл үлэмжэ хурса, үлэмжэ хүсэтэй шэнгеэр үзэгдээл!—гэжэ Бадма үбгэн хэлээд, нэгэ хэды аниргүй болон һууна. Тиигээд, үнгэрэгшэ һүниингөө зүүдые хөөрэбэ.

—Энэ зүүдэнэй удхань манай бодото байдал дээрэһээ үндэһэлээ гэжэ һананаб. Манай ороной алтан һүлдэ, агууехэ зүрхэн Москва тээшэ ахадүү арбан зургаан республикын арад адли тэгшээр хандан харана бэшэ аал! Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй эдэ һүртэ үдэрнүүдтэ бүхы дэлхэйн хамаг ороной һайн һайхан һаналта хүнүүд манай орон тээшэ, Москва тээшэмнай хандана ха юм!—гэһэн тобшолол хэбэ. Удаань иигэжэ асууна:

—Энэ избач Цыреновнай хаанаб?

—**Дүрбэн час соо таряа боолсохом, тиигээд шэнэ газетэнүүдые асархаяа ошохоб. Бадма абгайн ерэхэдэ, эдэние энэ зурагтайгаар үгөөрэй гээ һэн,—гэжэ басаган элдэб модонуудые, шэрэнүүдые заана.**

—Зай, зай, яаһан һайн юм. Минийшье удаан, үргэеэ хабиржа һууха юумэгүй — ажаллаха хэрэгтэй. Шанга ажалаараа шолмос хорото дайсадай бузар хэрэгые бута сохихо ёһотойбди. Далайн саанаһаа ерэжэ, дай һандарал һүйдхэхээ һанагшадые һүрдөөжэ, һүнөөхэ агууехэ хүдэлөөн хаа хаанагүй ябажа байна бшуу,—гээд хорёод наһатай хүбүүн шэнгеэр һуха һүрэн бодожо, үнөөхи юумэнүүдые абаад, улаан булангай гэр руу оршоно.

Үдэшэ болобо. Улаан булан соо хүн олон. Электричество носоно. Амжалтатайгаар ажаллаһан колхознигууд шанга шанга энеэдэтэйнүүд, хүхюу хүхюу хөөрэлдөөтэйнүүд. Бадма абгайн дархалжа дүүргэһэн доска хамагай нюдэ бэе тээшээ татана. Туркменскэ каналай эрье дээрэ байгаад, хизааргүй уужам талада ургаһан саһан сагаан хүбэн хаража байһан шэнгеэр зарим нэгэн һанажашье болоо. Куйбышевска гидроэлектростанциин хэдэн зуу мянган лампочкануудай яларалдахые һайхашааһан шэнгеэр зарьман хаража һуугаа һэн.

—Зай, нүхэд, мүнөөдэрэймнай ажалай дүн гаргагдаба. Бүхы хүн түсэбөө дүүргээ. 23 хүн мүнөөдэрэймнай стахановецууд болобо. Тэдэнэр даалгабаряа 120—150 процент дүүргэһэн байна,—гэжэ бригадирай соносхоходо, сугларагшад нэгэн доро альга ташалданад. Энэ үедэ тэдэнэй дунда баярлан һууһан Бадма абгай бодожо, «Минии хэдэн үгэ хэлэхые зүбшөөрыт» гэбэ. «Хэлэгты, хэлэгты!» гэжэ хаа хаанаһаань дуугаралданад. Бадма абгай самсынгаа карман сооһоо саарһанда орёолтотой нэгэ юумэ абаад, хүнүүдэй нюурнуудые анхаралтайгаар харасагаагаад, хоолойгоо заһан үгэеэ эхилнэ:

—**Энэ саарһан соо хоёр колос бии. Газарта гээгдэһэн хоёр колос** оложо, алтан таряанай ажалша эзэд таанадта үгэхэ гээб. Гушаад ороо һон нэгэ колос болоо. Хэдэн зуун колосуул хамтаржа боолто болоно. Боолтонуудһаа—бухал, бухалнуудһаа— һүри бии болоно. Энээнэй удхатайгаар хүн зоной хүсэн хамтаржа, хэндэшье булигдахагүй ехэ хүдэлөөн болоно бай нал! Бидэнэр энэ үедэ өөһэдыгөө хаража үзэхэ ёһотойбди. Энэ ехэ хүдэлөөнһөө хажуу тээ гараашоод, эгээл эдэ хоёр колос шэнгеэр — ямаршье туһа хэндэшье үгэнгүйгөөр—хэбтэжэ байна бэшэ гүбди гээд хаража үзэхэ ёһотойбди.

Мүнөөдэр эб найрамдалда зорюулһан ажал хэгдээ. Амжалта туйлагдаа. Үглөөдэр яахабибди? Иимэ асуудал бидэнэй урда байна. Хэн харюусахаб?—гээд, Бадма үбгэн хүлэрэнтэһэн духаяа аршаад, һуушаба. Гэр соо абяа шэмээн гарангүй. Бадма абгайн Шагдар хүбүүн һууриһаа бодоод:

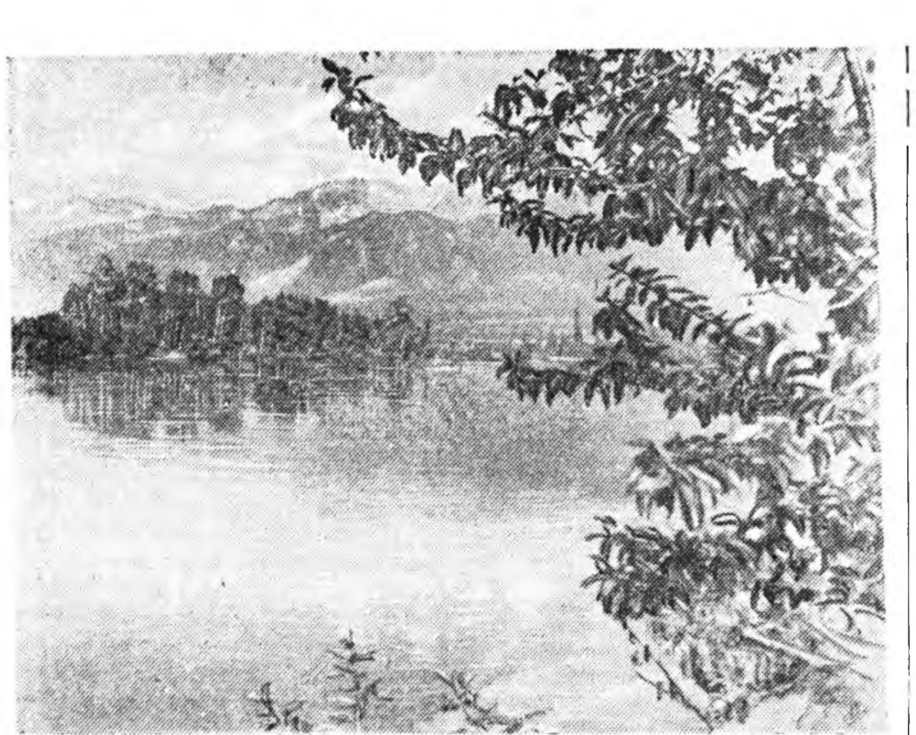
—Би харюусахамни. Харин абынгаа хэлээл хада иигэбэ гэжэ бү һанагты. Би коммунист байһандаа харюусахамни. Арадай үүсхэл дэмжэхэ гээшэ минии уялга. Аба зүб асуудал табяат. «Үглөөдэр яахабибди?» гэһэн асуудал хаа хаанагүй хүн бүхэнэй, арад бүхэнэй урда байна. Бидэнэр эб найрамдал илаха гээд харюусанабди. Теэд бидэнэр—советскэ хүнүүд хооһон үгөөрөө һамаардаг бэшэбди. Хэлэһэнээ ажалаараа баталдагбди. Эб найрамдалай түлөө ажаллаха үдэрые ганса үдэрөөр хизаарлаха бэшэбди, харин һара жэлээр үргэлжэлүүлэе гэжэ би таанадые уряалнаб. Би өөрөө үдэр бүхэндэ хоёр дахинһаа доошо бэшээр түсэбөө дүүргэхэб гэжэ үгэеэ үгэнэб. Хэн намтай мүрысэхэб?—гээд, зогсоно.

—Зүб, зүб! Би мүрысэхэб!

—Һайхан сэдьхэлһээ һайн үгэ гараха! Мүрысөөндэ оролсоноб!

—Шагдараймнай үгэ — ажалай үнэнтэ эзэнэй алтан үгэ мүн байна. Булга мүрысэе, нүхэд булталаа! Энэ мүрысөөмнай эб найрамдалай түлөө шэнэ хүдэлөөн болохол!—гэхэ мэтын баярай ба юрөөлэй үгэнүүд соностоно.

Д. ГУНЗЫНОВ.

Баргажан нүрэн. Д. Носовой фото-этюд.

Металлнуудай хаядаһа ехээр суглуулха

Хэрэглэлһээ гараһан хара металлнуудай хаядаһа суглуулжа, ашаглаха гээшэ арадай ажахын айхабтар ехэ удхашанартай хэрэг мүн. Металлнуудай хаядаһые миин хаяхагүй, тэрэниие бүрин суглуулжа, металлургическа заводуудта саг соонь эльгээхэ тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тусгаар тогтоол энэ оной мартын 23-да гараһан байгаа.

Советскэ правительствын энэ тогтоолые бэелүүлэн, олохон предприятинууд ба ажахын организацинууд металлнуудай хаядаһа (металлом) суглуулха хэрэгтэ шухала анхаралаа табина. Манай республика соо металлом суглуулга һара бүри ургана. Металлом суглуулха энэ жэлэй түрүүшын хахадай түсэб 125 процент дүүргэгдэә. Тиигэжэ, хэдэн зуун вагон металл коммунизмын агууехэ барилгануудта эльгээгээбди.

Металлнуудай хаядаһа суглуулжа, городууд ба аймагуудтахи манай түлөөлэгшэдтэ тушааһан хүнүүд гүрэндөө ехэхэн туһаламжа үзүүлхэһээ гадна, өөһэдөө нилээдгүй хэмжээнэй мүнгэ олодог байна. Энэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадан, ехэхэн хэмжээнэй металлом суглуулһан Улан-Удын ПВЗ-гэй ба түмэр замай узелай олон хүдэлмэришэдые, инженерно-техническэ ба хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые республикын Министрнүүдэй Совет мүнгөөр шагнаа.

Ленинэй орденто ПВЗ, Галуута-Нуурай Рудоуправлени, Сэлэнгын МРЗ болон бусад предприятинуудай коллективүүдэй гэшүүд металлом суглуулгада эдэбхитэйгээр хабаадажа, ехэ олзо олохоһоо гадна, шэнэ шэнэ барилганuудта горьтой туһаламжа үзүүлжэ байна. Мүн Бурмонкоопсоюзай системээр дамжуулагдан хүдөө нютагуудай ажалшад энэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадана.

Манай республикын промышленностиин, транспортын, хэлхеэ холбооной предприятинуудай, колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдэй территоринууд дээрэ хэдэн мянган тонно металломууд дэмы хосоржо хэбтэнэ. Хэрбээ тэрэниие суглуулжа, металлургическа промышленностиин предприятинуудта тушаагаа һаамнай, хэды шэнээн бэлэн шахуу үнэтэ металл олдохо гээшэб!

Гэбэшье, металлом суглуулха энэ шухала хэрэгтэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд хабаадаагүй, металлнуудай хаядаһа суглуулжа, заводуудта эльгээхэ тухайдаа правительствын тогтоолые бэелүүлнэгүй. Жэшээнь, «Главутильсырьё» гэжэ конторые эрхилэгшэ нүхэр Паськов металлом суглуулгые хүтэлбэрилхэ уялгатай байбашье, энээниие тоонгүй, түмэрэй хаядаһа суглуулха түсэбөө һара бүри таһалдуулжа байха юм. Мүн тэрэшэлэн «Бурмонголлес» трестын, нютагай промышленностиин Министерствын предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд металлом суглуулгада хабаададаггүй, харин энэ хүдэлмэриие хоёрдохи зэргын гэжэ тоолодог байһаар.

Тэрэшэлэн машино-бүтээлгын, судно заһабарилгын ба шэлэй заводуудай, госпароходствын ажахын хүтэлбэрилэгшэд металлом суглуулха июль һарынгаа түсэбые миил 30 процент хүргэбэшье, энэ хүдэлмэриие мүнөөшье таһалдуулжа байна.

Металлом суглуулгые тоодоггүй ябадал гүрэндэ харша хэрэг мүн гэжэ союзна правительство өөрынгөө тогтоол соо сэхэ зааһан байна. Тиимэһээ, эдэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд тус тогтоолһоо ёһотой тобшолол хэжэ, энэ хэрэгтэ коллективэйнгээ бүхы гэшүүдые эдэбхитэйгээр хабаадуулха үүргэтэй.

Нютагуудтахи партийна ба профсоюзна организацинууд болбол металлом суглуулжа, тэрэниие саг соонь ашаалан ябуулдаггүй ажахын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ажал-ябуулгада зохихо нүлөө үгэн, союзна ба республикын правительствонуудай тогтоолой удхашанарые ойлгуулха ёһотой

И. Решетников,
И. Солодухин.

Газетэ эдэбхитэйгээр тараана

Селендумын долоонжэлэй һургуулиин комсомольско эхин организаци 18 гэшүүдтэй юм. Тус организаци мүнөө хэблэгдэн гаргагдахаяа байгаа «Бурят-Монголой комсомолец» газетэ комсомолецууд ба коллективэйнгээ дунда эдэбхитэйгээр тараажа байна.

Тус газетэ лимидэй ёһоор 12 экземпляр тараагдаха байһан аад, бодото дээрээ 30 экземпляр тараагдаа.

В: Бадашкеев.

Спорт

Мотоциклетнэ спортоор БМАССР-эй түрүү һуури эзэлэлгэ

Республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура ба спортын хэрэгые эрхилхэ комитет болон республиканска автомотоклуб сентябриин 20-һоо октябриин 1 хүрэтэр Улан-Удэ городто мотоциклетнэ спортоор республикын түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөө үнгэргэхэнь.

Түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөндэ эрэшүүл (туд тудай урилдаан) ябууд дундаа ба байра дээрэһээ гүйлгэлдэжэ нэгэ километртэ урилдааха байна. Мүн тэдэнэр ипподром дээрэ 10 километрын дистанцила гүйлгэхэ юм.

Командна түрүү һуури эзэлэлгээр эрэшүүл сэбэр бэшэ харгыгаар 100 километртэ ба эхэнэрнүүд туд бүриин түрүү һуурин түлөө 50 километртэ урилдааха байна.

Тус мүрысөөндэ хабаадалсахын тула Кабанскын, Иволгын, Кяхтын, Заиграйн ба бусад аймагуудай болон Городок городой, мүн һайн дуранай спортивна обществонуудай, ДОСАРМ-эй ба автомотоклубай суглуулагдамал команданууд уригдаа.

Команда бүхэн гурбан мотоциклистнэрһээ бүридхэгдэхэ юм.

Эхэнэрнүүд ябууд дундаа ба байра дээрэһээ гүйлгэжэ 1 километртэ урилдааха, мүн ипподром дээрэхи урилдаанда 50 километртэ мүрысэхэ байна.

Эб найрамдалай Пактын түлөө!

ЛОНДОН, сентябриин 11. (ТАСС). Агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга Шеффилд городто амжалтатайгаар боложо байһан тухай эб найрамдал хамгаалха Английска комитедэй мэдээсэлые «Дейли Уоркер» газетэ толилбо. Үнгэрһэн неделидэ энэ город дотор 3. 675 хүн гар табяа. Эб найрамдал хамгаалха Шеффилдскэ соведэй түрүүлэгшэ священник Алан Экклстон Хандалгада гар табюулха ябадалда эдэбхитэйгээр хабаадана. Тэрэ хадаа кампаниин эхилһэнһээ хойшо 2.052 хүнэй гар табюулаа. Тэрэнэй 15-тай хүбүүн 1511 хүнэй гар табюулаа.

Гар табюулха ябадалда эхэнэрнүүд ехэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Һургуулиин багша Барбара Свифт —835, Мэй Бикрофт—780, И. Брайан—1168 хүнэй гар табюулһан байна.

ПРАГА, сентябриин 19. (ТАСС). Глазгодо һуудаг 43 наһатай эхэ—Эдит Монроу агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада нэгэ үдэр соо 700 хүнэй гар табюулаа гэжэ Телепресс агентствын корреспондент Лондонһоо мэдээсэнэ.

Хитадта элүүрые хамгаалгын амжалтанууд

ПЕКИН, сентябриин 18. (ТАСС). Арадай правительство ажалшадай бэеын элүүр тухай ехэ анхарал оролдолго гаргана. Пекин, Шанхай, Кантон ба олон бусад городуудта засагаархид хадаа урдань гадаадын хүнүүдээр тэдхэгдэжэ байһан медицинскэ эмхи зургаануудые бултыень шахуу өөһэдынгөө мэдээндэ абаа. Мүнөө ороной бүхы уезднүүдэй 81,4 процентдэнь больницанууд ба медпунктнууд байгуулагдаа.

Эхын ба үхибүүнэй элүүр мэндые хамгаалха тусхай органууд Хитадай түүхэ дотор түрүүлэн байгуулагдаа. Мүнөө Хитадта 2 мянга гаран яслинууд бии юм, энэнь гоминдановска правительствын үедэ байһанһаа 14 дахин олон байна.

Хүдэлмэришэдэй ба залуушуулай бэеын элүүрые хамгаалха ябадал Хитадай Арадай Республикада онсо шухала удхашанартай гэжэ тоологдоно. Предприятинууд дээрэ медпунктнууд байгуулагдаа. Ажалай условинуудые һайжаруулха талаар угаа ехэ хүдэлмэри хэгдэбэ. Санаторинуудай ба амаралтын байшангуудай сеть улам үргэн боложо байна. Советскэ Союзай жэшээгээр олохон һургуулинуудта ба вузнуудта физкультура хэгдэдэг болоо. Энэ жэлдэ олон мянгаад һурагшад зунайнгаа амаралтые пионерскэ лагерьнуудта үнгэргэбэ.

Арадай правительство медицинскэ һургуулинуудай тоо олошоруулха талаар хэмжээнүүдые абаа. Гоминдановска ёһо журамай үедэ, нэгэ жэл соо медицинскэ вузнуудта ба һургуулинуудта абтадаг байһанһаа 5 дахин олон студентнүүд 1950 ондо абтаһан байна.

Румыниин эдеэ хоолой промышленностиин хүгжэлтэ

БУХАРЕСТ, сентябриин 18. (ТАСС). Румыниин консервнэ промышленностиин предприятинууд продукци бүтээн гаргалгые жэл бүри ехэдхэнэ. Үнгэрһэн жэлэй эхинһээ абаад мүнөө хүрэтэр тэдэнэр 87 мянган тонно овощной ба 53 мянган тонно фруктово консервнүүдые бэлэдхэбэ.

Арадай засагай жэлнүүдтэ Румыниин консервнэ промышленность нилээд ехээр ургаһан ба шэнэ түхеэрэлгэ абаһан байна. Консервнэ заводуудай олонхинь шэнээр түхеэрэгдээд, үргэдхэгдөө. Олохон предприятинууд дээрэ үйлэдбэриин процессүүд бүрин механизировалэгдээ.

Үнгэрһэн ба мүнөө жэлнүүдтэ консервнэ шэнэ ехэ 6 завод ашаглалгада оруулагдаа.

Ажалай советскэ методуудые хэрэглэһэнэй ашаар, предприятинуудай үйлэдбэриин бүтээсэ дээшэлээ. Шэнэ түхэлэй продукци бүтээн гаргадаг болоо. Һүүлэй жэл хахад соо 20 шэнэ сортын овощной ба фруктово консервнүүдые хэдэг болобо. Табан жэл соо промышленностиин энэ һалбари улам ехээр хүгжэхэ байна. Овощно-фруктово консервнэ ехэ комбинат баригдахаар түсэблэгдэбэ.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, сентябриин 21. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай арадай һайндуратанай частьнуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдэй ба лисынмановска сэрэгүүдэй добтолгонуудые сохижо, шэрүүн шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлһөөр гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Фронтын центральна участок дээрэ Чхолвониин урдуурхи ба Кымхвагай районд Арадай армиин частьнууд хадаа Арадай армиин хамгаалалтын лининүүдые сүмэлэн гарахые һэдэһэн американска 3-дахи ба 25-дахи дивизинүүдтэ эсэргүү шэрүүн шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлһэн ба дайсанай хүнүүдтэ болон дайшалхы техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулһан байна.

Фронтын зүүн участок дээрэ Иньчжегэй хойгуурхи районд Арадай армиин частьнууд далайн пехотын американска 1-дэхи дивизиин, лисынмановска 8-дахи ба 11-дэхи дивизинүүдэй частьнуудай шэрүүн шанга 10 гаран добтолгонуудые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохёод, тэдээндэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулаа.

Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад мүнөөдэр дайсанай 4 самолёт унагаагаа.

Кэсондохи байдал тушаа

Риджуэйдэ Ким Ир Сенэй ба Пын Дэ-хуэйн үгэһэн харюу

ПЕКИН, сентябриин 20. (ТАСС). Нэгэдэмэл Нацануудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандалагша Риджуэйн сентябриин 17-до бэшэһэн бэшэгтэнь харюу болгон Корейскэ Арадай армиин главнокомандалагша Ким Ир Сенэй ба Хитадай арадай һайндуратанай командалагша Пын Дэ-хуэйн сентябриин 19-дэ үгэһэн харюугай текстые Синьхуа агентствын корреспондент Пхеньянһаа дамжуулна. Харюу соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Нэгэдэмэл Нацануудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй самолёт сентябриин 10-да Кэсоной нейтральна зоные буудаа гэһэн баримта Танай бэшэг соо, мүн манай талын главна делегат генерал Нам Иргэ танай талын главна делегат вице-адмирал Джойн эльгээһэн бэшэг соо мэдэрэгдэнэ. Гэбэшье, танай тала сентябриин 10 хүрэтэр болоһон элдэб инцидентнүүдые үшөөл арсаһаар байна, тиихэдэ Нэгэдэмэл Нацануудай зэбсэгтэ хүсэнүүд агаарта ба газар дээрэ Кэсоной нейтральна зоно тухай хэлсээе эбдэжэ, Кэсондохи хэлсээнүүдэй үргэлжэлхын аргагүй болгоһон байгаа. Гэбэшье, тиимэ арсалта хадаа эдэ инцидентнүүд тушаа манайда байгаа гэршэнэрэй бүхы мэдүүлгэнүүд болон бодото баримтануудые яажашье хубилгажа ба үгы хэжэ шадахагүй; тиимэһээ манай талын анхаралаа хандуулһан ба протестнүүдые мэдүүлһэн инцидентнүүдтэ тон харюусалгатайгаар хандаха шухала байна.

Кэсоной нейтральна зоные Нэгэдэмэл Нацануудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дабаһан һүүлшын инцидент тушаа гэмшэлгэеэ, мүн Кэсоной нейтральна зоно тухай хэлсээ эбдэһэн баримтануудта харюусалгатай хандахаар бэлэн байһанаа танай талын мэдүүлһэн ушарһаа, энээнэй урда тээ заагдаһан шиидхэгдээгүй инцидентнүүд хоёр талын хэлсээнүүдэй амжалтада хойшодоо һаад хэхэгүйн тулада, бидэнэр даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээ һэргээхэ условинуудые саашадань зүбшэн хэлсэнгүйгөөр, даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдые Кэсондо хоёр талын делегадуудай дары шэнээр һэргээн ябуулхые дурадханабди.

Урдада дурсагдаһан шиидхэгдээгүй инцидентнүүд тушаа хэмжээнүүдые абаха, мүн Кэсоной зонын нейтральна байха тухай хэлсээнэй нарин зүбөөр бэелүүлэгдэхэ ба сахигдаха тухай хэлэхэ болоо һаа, бидэнэр даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдэй Кэсондо һэргээгдэһэнэй һүүлээр болохо түрүүшын заседани дээрэ хоёр талаһаа хэлсэжэ, эдэ зорилгонуудые бэелүүлхэ зохихо механизм байгуулхые дурадханабди. Гэбэшье, энэ зохихо механизмын аргаар түйлагдаһан бүхы хэлсээнүүд болбол тэдэниие хоёр талын делегацинуудай баталһанай һүүлээр лэ хүсэтэй болохо байна.

Хэрбээ танай зүбшөөгөө һаа, Кэсондо хэлсээнүүдые һэргээхэ үдэр ба саг тушаа манай холбооной офицернүүдтэй хэлсэхэ гэһэн захиралтые танай талын холбооной офицернүүдтэ дары үгэхэ бэзэт гэжэ найданабди.

Кэсоной нейтральна зоные ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй алба хэгшэдэй шэнээр дабаһан тухай Синьхуа агентствын корреспондентын мэдээсэл

ПЕКИН, сентябриин 21. (ТАСС). Сентябриин 19-дэ Кэсонһоо Синьхуа агентствын корреспондентын эльгээһэн мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй алба хэгшэ 4 хүн Кэсоной нейтральна зонодохи Паньмыньчжондо грузовигаар орожо ерээд, сентябриин 18-най 14 час 30 минутада Кэсоной нейтральна зоно тухай хэлсээ эбдэбэ гэжэ Корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай делегациһаа мэдээсэгдэбэ. Кэсоной нейтральна зонодохи манай сэрэгэй патрульнууд сэрэгэй алба хэгшэ эдэ 4 хүнүүдые дары бариһан байна. Инцидентые мүрдэһэнэй һүүлээр, манай холбооной офицернууд 18 час 30 минутада нүгөө талын холбооной офицернүүдтэ мэдээсэһэн ба Кэсоной нейтральна зоно тухай хэлсээ эбдэһэн энэ хэрэгые сентябриин 19-нэй 9 час 00 минутада Кэсондо хоёр талаһаа хаража үзэхэ гэжэ хэлсэһэн байна.

Хоёр талын холбооной офицернүүдэй хоорондо үглөөдэрынь болоһон зүблөөн дээрэ сэрэгэй патрульнууд асуугдаа.

Хэлсээ эбдэлгэдэ хамаатай нюурнууд тушаа дисциплинарна хэмжээнүүд абтаха байха гэжэ нүгөө талын найдуулһанай һүүлээр манай тала хадаа нейтральна зонодо хуули бусаар нэбтэрэн ороһон сэрэгэй алба хэгшэ 4 хүнүүдые грузовик, мүн тэдэнэй абажа ябаһан юумэнүүдые нүгөө талын холбооной офицернүүдтэ дамжуулан үгэһэн байна.

Кореядэхи турецкэ сэрэгэй пленэйхидэй мэдүүлгэ

ПЕКИН, сентябриин 20. (ТАСС). Синьхуа агентство корейскэ фронтһоо өөрынгөө тусхай корреспондентын мэдээсэл дамжуулба, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Кореядэ Хитадай арадай һайндуратанаар плендэ абтаһан турецкэ солдадууд эб найрамдал хамгаалха комитет эмхидхэбэ. Тус комитет даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдтэ хабаадаһан хоёр талын делегадуудта бэшэг эльгээжэ, Кореядэхи дай дары зогсоохые ба гадаадын бүхы сэрэгүүдые Кореяһээ гаргахые эрибэ.

Бэшэг соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: «Жэлһээ үлүү үргэлжэлжэ байгаа корейскэ дайн корейскэ амгалан хүн зондо тоо томшоггүй олон хохидол зоболон асархаһаа гадна, корейскэ амгалан гражданинуудые алахын ба дээрмэдэхын тула, манай арадтал адли бусад хэдэн олон оронуудай арадуудые энэ аюулда татан оруулха ябадалда хүргэһэн байна. Энэ хайрагамгүй ба бузар дайе бидэнэр өөһэдынгөө бэеэр туршажа үзээбди. Энэ тэнэг дайнай түлөө манай олон нүхэдэй амияа алдаһаниие өөһэдынгөө нюдөөр хараабди. Ямаршье гэмгүй корейскэ олон гражданинуудай үхэжэ байхые мүн лэ хараабди, энэ хайрагүй ба агрессивнэ американска дайнда эд зөөриеэ гээһэн хүнүүдые хараабди.

Дайлалдажа байһанаа мэдэрхэ гээшэ бидэнэртэ үнэхөөр эшүүритэй байна.

Өөрынгөө гэр гуламтые орхижо ябаха, океан дабаха ба ондоо ороной территори дээрэ дайлалдаха ямар нэгэн шалтагаан манайда байгаа аал? Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай тулада, манай ерээдүйн ба манай нүхэдэй ерээдүйн тулада, бидэнэр энэ удхагүй тэнэг дай дары зогсоохые эринэбди. Корейскэ асуудал өөрөө шиидхэхэ арга боломжые корейскэ арадта үгэхэ хэрэгтэй гэжэ мэдүүлнэбди, Кореяһээ гадаадын бүхы сэрэгүүдэй гаргагдахые эринэбди».

Турецкэ сэрэгэй пленэйхид сэрэгэй деморкационно лини 38-дахи параллелеэр тогтоогдохо ёһотой гэһэн генерал Нам Ирэй эрилтые дэмжэнэ, энэ хадаа «бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадуудай хүсэлые мэдүүлһэн ябадал» мүн гэжэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ.

Парламентска һунгалтануу[д] болохоёо байһантай дашарамдуулан, Великобританиин компа[ртиин] политическа комите[дэй] мэдүүлгэ

ЛОНДОН, сентябриин ... (ТАСС). Үсэгэлдэр Великобр... ниин компартиин политическ... митет «Англиие абархын ... тэмсэл» гэһэн гаршагтай ... гэ толилоо. Эб найрамдала... Англиие абархын түлөө ... һунгалтанууд дээрэ гол ... болохо юм гэжэ мэдүүлгэ ... хэлэгдэнэ. Консерваторы... добтолго сохижо, мүн шэнэ ... тика ябуулхые түйлажа ... ришэн ангиин ба арадай ... байһанда бүрин этигээд, ком... һунгуулиин кампанида орол...

Дайнай политика зогсоохын ... агууехэ табан гүрэнэй хоо... Эб найрамдалай Пакт бата... хын түлөө, дайнай орондо ... нүүдые хэхын түлөө, буу зэб... дые бүгэдэниитээр хороох... лөө, Англиин национальна ... даанхай байдал һэргээн ба... хын түлөө тэмсэхэ, Англида ... канска эзэмдэлгэ зогсоохы... бүхы оронуудтай хулалдаа... маа хэхэ Англиин эрхын ... тэмсэхэ, салин хүлһэ дээшэ... хын түлөө, сэнгүүдые химда... хын түлөө, гэр байрын бар... программа ехэдхэхын түлөө, ... ангинуудай гаргашаар соц... хангалга һайжаруулхын ... тэмсэхэ гэжэ компарти англ... арадые уряална. Гансахан л... политика Англиие ба тэрэнэ... дые абаржа шадаха байна.

Францида забастовк[анууд] хүдэлөөн болоно

ПАРИЖ, сентябриин ... (ТАСС). Ябуулгануудаа н... һэнэй ашаар, францускэ ... шад өөһэдынгөө эрилтэ... хангуулхын түлөө тэмсэлдэ... жалтануудые түйлана.

«Юманите» газетын да... һанай ёһоор, 15 үдэрэй за... кын һүүлээр, сентябриин ... «Сен-Фрер» гэжэ предприя... дай (Сомма департамент) ... мянган текстильщигүүд ... риин нэгэнһээ эхилээд сали... һэ 16,4 процент дээшэлүүлхэ... соносхохыень администр... баалаба.

Гар ба Эро департаменты... хүдөө ажахын хүдэлмэришэ... профсоюзуудай гэшүүдэй ... дохи ябуулгануудай нэ... ашаар, предпринимательнуу... ноград таригша 50 мянган ... салин хүлһэ дээшэлүүлхэ ... хэлсээ баталха баатай ... байна.

Аин-Темушент районд б... жирай бусад районуудта ... ажахын хэдэн мянган хүдэ... шэд салин хүлһэ дээшэлүү... эрижэ, хүдэлмэреэ зогсоогоо... мэдээсэгдэһэн байгаа. А... түлбэриие үдэр соо 50-һаа ... франк хүрэтэр дээшэлүүлхэ ... дал түйлаад, тэдэнэр ус... хүдэлмэридөө оробо.

«Юманите» газетэ Шер, ... Шаранта, Арденны ба бусад ... партаментнуудта хүдэлмэри... ба албахаагшадай амжа... тэмсэл тухай тэрэшэлэн ... нэ.

Финляндиин шэнэ правител[ьство]

ХЕЛЬСИНКИ, сентябриин ... (ТАСС). Мүнөөдэр респуб... президент Паасикиви аграрн... зай ударидагша Урхо Кекк... бүридүүлһэн Финляндиин ... правительствын состав батал...

Аграрна союзһаа 7 хүн, ... демократическа партиһаа 7 ... «сүлөөтэ бололтоной союзһ... 1 хүн, шведскэ арадай парти... 1 хүн правительствын сос... оробо.

Юстициин министр хожо... логдохо юм. Энэ тушаал ... арадай партиин түлөөлэгш... тэхэ юм гэжэ мэдээжэ боло...

Харюусалгата редак[тор]
Б. А. ОЧИ[РОВ].

Мүнөөдэр ки[но]театрнууд[та]

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — ... мэндэ, Москва» (12 ба 14 час...) «Мексиканска басаган» (16, 1... 22 ба 23 час 30 минутада).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — ... ба домбохон», «Ой хүбш... гэр» (11 ба 13 часта), «Жэгт... лэлгэ» (15, 17, 19, 21 часууд...)

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного ... промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—18.

Н—03688. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж ...